

No 292.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Zenona M.
Piąt. św. Wiktorji P.
Sob. Wigilia.
Niedz. NARODZ. CHR P.
Pon. św. SZCZEPANA M
Wt. św. Jana Ap.
Sr. św. Młodzianków M.

Wschód słońca: godz. 8 m. 11
Zachód słońca: godz. 3 m. 46
Dług. dnia: godz. 7 m. 35
Przybyło dnia: g. 0 m. 02

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięczn. „ 1 „ 10

Redakcyja

w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Czwartek, dnia 22 grudnia 1910 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-ej stronie 50 kop. za wiersz pięć. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Fabryka wyrobów platerowanych i srebrnych 84-ej próby

Józef Fraget

W WARSZAWIE

Składy: Wierzbowa 8, Elektoralna 16.
Nalewki 16.

Łódź, Piotrkowska 69.

4540-3

Bar Restaurant „LOUVRE“

Telef. 13-90. Piotrkowska 86. Telef. 13-90.

Przyjmuje się wszelkie zamówienia do domów. Spec: Indyki pieczone, Ryby, Majonezy, Pasztety, Zakąski i t. p.
Ceny przystępne.

HURTOWY SKŁAD PIWA i PORTERU Z BROWARÓW PAROWYCH

C. Stryckiego w Rydze

oraz oryginalnego „Urquell Pilsner“ z BROWARU MIESZCZANSKIEGO w Pilźnie

A. Domański

Łódź, ulica Piotrkowska № 215, telefonu № 736.

Poleca takowe w beczkach, syonach i butelkach. — Dla uniknięcia opóźnionej dostawy mamy zaszczyt uprzejmie prosić Szanownych naszych odbiorców o wcześniejsze zamówienia świąteczne. Można dostać we wszystkich sklepach kolonialnych handlach win i restauracjach. 3055 2-1

Bank Handlowy w Łodzi

podaje do wiadomości, że w sobotę dnia 24-go grudnia r. b. wszelkie czynności biurowe załatwiane będą tylko do godziny 12-ej w południe. 3185

Teatr Popularny
A. MIELEWSKIEGO
(KONSTANTYNOWSKA 16).

Jutro
o g. 8 m. 15
wieczorem

Fanatycy.

Teatr Łódzki

Cegielniana 63.

4452

W niedzielę o godzinie 3 po południu
„KUPIEC WENECKI“.
W niedzielę, o godzinie 8 m. 15 wiecz.
„BOŻE NARODZENIE“.
W poniedziałek, o godz. 3 po poł.
„TEODOR i S-ka“.
W poniedziałek, o godzinie 8 m. 15 wiecz.
„BOŻE NARODZENIE“.
We wtorek, o godz. 3 po poł.
„BOŻE NARODZENIE“.
We wtorek, o godz. 8 m. 15 wiecz.
„ROMANTYCZNI“.

Znakomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO

poleca
apтека W. DANIELECKIEGO.

Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93. 423r

Rybny Targ

przy Zielonym Rynku Nr. 9.

Wielki wybór żywych i śniętych ryb z pierwszego źródła — po cenach najniższych poleca na święta (aż do piątku do 3 po poł.).

Rybny Targ przy Zielonym Rynku Nr. 9. 3179

2927-8

Sojusz polsko-czeski.

Po ogłoszeniu dymisji gabinetu przez barona Bienertha, uważali się Niemcy za panów sytuacji. Ostateczną tendencją wszystkich, dziwnie zgodnych i w tej zgodzie dla Koła polskiego wrogich artykułów prasy wiedeńskiej, była chęć odosobnienia Koła polskiego w parlamencie, przedstawienia Niemców, jako jedynie patriotyczny czynnik austriacki, na który państwo liczyć może. Ta nagła ofiarnosć dla państwa śmieszna była, zwłaszcza ze strony wszechniemców, niczego mniej nie pragnących, niż samodzielności Au-

stryi. W tych rachubach na odosobnienie polaków pozostawała jednakże jedna nierozwiązana kwestya, bez której niepodobna było ruszyć się naprzód. Oto trzeba było pogodzić się z czechami, aby im odciąć drogę do Koła polskiego. Krótko mówiąc, ugoda czesko-niemiecka coraz więcej zyskiwała na aktualności.

Zaczęto więc coraz większą wagę przykładając do rokowań czesko-niemieckich, które do niedawna lekceważono.

W tym stanie rzeczy dowiedziano się, że w prywatnym mieszkaniu posła Kozłowskiego zbierają się na śniadania zapraszani przez gospodarza wybitni posłowie czescy, to znowu słoweńcy. „Nene Fr. Presse“ zadrżała. Nowa intryka polska! Kozłowski buntuje słowian przeciw Niemcom.

Nowa trudność w tem, że niepodobna wtargnąć do prywatnego mieszkania posła i dowiedzieć się, co on tam spiskuje i co mówią jego goście. Od czegoż w takim razie fantazywał Pi-sze się więc o tem, co tam dzieć się mogło, o czem mogli mówić czesi i słoweńcy, i czego mówić nie byli powinni!

W ten sposób rzecz, sama w sobie małej wagi, tembardziej, że śniadania u posła Kozłowskiego nie były niczem nowem, nabrała nieusprawiedliwionego rozgłosu. W innych okolicznościach nikt nie zwracałby uwagi na to, jak poseł Kozłowski rozporządza swoim czasem i kogo podejmuje w swoim domu. Teraz prasa wiedeńska, wroga polakom, wietrzy w tem niebezpieczną intrykę słowiańską.

„Die Zeit“ w tonie aroganckim w artykule wstępnym p. t. „Daremny trud“, szydzi z tych śniadań i starań Koła polskiego o pozyskanie innych stronnictw dla swoich planów. „Die Zeit“ twierdzi, że Koło polskiemu nie uda się zapewne doprowadzić do powołania takiego ministra, któryby wyrzucił miliardy na awanturnicze projekty kanałowe. Jeżeli taki sumienny urzędnik, jak baron Bienert, oświadczył się przeciw kanałom, to można być pewnym, że ustawa kanałowa do przeprowadzenia jest niemożliwa.

„Neue Fr. Presse“ w artykule wstępnym zajmując się również śniadaniem u posła Kozłowskiego, którym chce nadać znaczenie intryg przeciw Głabińskiemu i wywodzi, że Kozłowski uprawia akcyę, która jest właściwie zadaniem i obowiązkiem prezesa Koła polskiego. „Neue Freie Presse“ wnosi z tego, że przeciw Głabińskiemu, którego powołanie do przyszłego gabinetu jest rzeczą niemal pewną, wytwarza się już teraz opozycja w jego własnym klubie. Mimo, że dr. Głabiński nie ubrał się jeszcze w złocony frak (ministeryalny), widzi już przed sobą początki opozycji, albowiem herbatka, jaką wydaje Kozłowski, jest nie tylko formalnie, ale i taktycznie rzeczą, należącą do kierownictwa Koła polskiego. Już dziś niejedna sobie myśli, że biednemu profesorowi Głabińskiemu nie będzie lepiej się powodzić, niż Biluńskiemu i Dulębie. Zmienia się może tytuły opozycji, ale stan pozostanie ten sam, co dawniej, to jest polscy ministrowie mieć będą najmniejszy wpływ na uchwały Koła polskiego.

W dalszym ciągu przedstawia „N. Fr. Presse“ posła Kozłowskiego, jako wielkiego wroga Niemców, który dąży do porozumienia między czechami a polakami, m. m., że sojusz z czechami nigdy nie wyszedł polakom na dobre.

Wreszcie oświadcza „N. Fr. Presse“, że polacy powinni wstrzymać się ze swoją agitacją co do utworzenia większości parlamentarnej i w sprawie budowy kanałów aż do osiągnięcia porozumienia czesko-niemieckiego. Kalendarjum przedstawiać się powinno w następujący sposób: najpierw porozumienie czesko-niemieckie, a później rokowania o utworzenie większości pracy i w sprawie kanałów.

Wywody te, zdradzające wyraźnie ogromne zdenerwowanie Niemców, są w rzeczywistości najlepszym świadectwem dla polityki Koła polskiego. Co zaś do rzekomego antagonizmu między Głabińskim a Kozłowskim, to zbyteczne chyba dodawać, że antagonizm ten istnieje tylko w bujnej fantazy „N. Fr. Presse“.

Szpieg pruski.

Korespondent górnośląski „Dziennika poznańskiego“ donosi, że przed sądem w Bytomiu

stawał charakterystyczny okaz pruskiego szpiega, niejaki Alojzy Pronobis, który za oszczerstwo, kradzież i namawianie do krzywoprzysięstwa karany był już 10 razy i to ciężkim więzieniem, obecnie zaś odpowiadał za kradzież 40 marek, zabranych w pogranicznej wsi Dzieckowicach, robotnikowi Curze.

Ten oszust, krzywoprzysięzca i złodziej zajmował się w „wolnych chwilach“ także szpiegowaniem w służbie policji pruskiej i opowiada przed sądem o tem szeroko, w nadziei, że w nagrodę za usługi oddane państwu pruskiemu przez szpiclowanie polaków, przebaczone mu będzie złodziejstwo.

Między innymi zeznał Pronobis, że z polecenia policji pruskiej wybrał się do Warszawy, gdzie „obstawił dom Henryka Sienkiewicza szpiegami“, aby nareszcie zebrać dowody, wystarczające do ewentualnego uwięzienia w razie przekroczenia granicy „tego największego wroga państwa pruskiego.“

Pronobis—pisze „Dziennik poznański“—opowiada o szpiegowaniu Galicji, klasztorów i t. d. Księża polskich w Prusach i zakonników galicyjskich przedstawiał jako największych nieprzyjaciół Niemiec. Pronobis, umiejący dobrze po polsku, zakradał się do nich, aby mógł pisywać „berycht“.

Stwierdzono, że pisywał listy do komisarza policji katowickiej, p. Richtera. R. pod przysięgą sam to zeznał, lecz zapytany o treść tych donosów i „berychtów“, zasłaniał się tajemnicą urzędową i pomimo kilkakrotnego pytania prezesa izby karnej przy tem pozostał.

Nie mając z tej strony żadnego poparcia, łagodzącego oskarżenie i usposabiającego sędziów przychylnie dla siebie, Pronobis sam zaczął uchylać rąbka tych tajemnic szpiegowsko-policyjnych. Mianowicie oświadczył, że komisarzowi Richtero-wi dostarczył tajemniczego „katechizmu polskich spiskowców“, których niemało znajduje się pod panowaniem Prus, a nawet na Szlązku, np. Korfanty. Chwałił swoją działalność patriotyczno-niemiecką w dociekaniu niebezpiecznych spisków, w prześladowaniu towarzyszy polskich, do których próbował się zakradać jako biegły mówca, w denuncjowaniu „Czyteln polskich“, z których jedną pono jego własny ojciec zarządzał. Na przypieczętowanie swojej wierności dla władzy prusko-niemieckiej i policji uczynił komisarzowi Richtero-wi zarzut wobec sądu, że on nie zabrał jego ojcu owej „Czyteln“ niebezpiecznej. Syn za denuncjował ojca! Takie szumowiny ludzkiego społeczeństwa—na usługach policji!

Alojzy Pronobis przed sądem udawał, że złapał u Curze w Dzieckowicach na złodziejstwie niejaki Kaczmarczyka, i jemu odebrał skradzione pieniądze, ale ich zaraz zwrócić nie mógł prawym właścicielom, gdyż ich akurat wtedy w domu nie było. Dowody winy były jednak takie, że sąd ukarał go, i to dwoma latami domu karnego.

Pronobis był w krytycznie myślących kołach Górnego Szlązka znany jako szpieg. Obrotny i sprytny, umiał się jednak wkręcać pomiędzy warstwy robotnicze. Wygłaszał pono nawet wykłady w niektórych towarzystwach naszych.

Wychowawca pruski przed sądem.

W swoim czasie donosiliśmy o odkryciu okropnych nadużyć w domu przytulku dla dzieci w Mielżyźnie.

Obecnie sprawa ta rozgrywa się przed berlińskim sądem przysięgłych. Na ławie oskarżonych zasiadł dyrektor przytulku pastor Breithaupt wraz z ośmiu dozorcami. Wszyscy oskarżeni o potworne bicie, torturowanie i głodzenie dzieci.

Pastor Breithaupt, objawsz zarząd przytulku, utrzymywanego przez magistrat berliński, od razu zaprowadził tam dyscyplinę aresztancką.

Pierwszym stopniem kary było około pięćdziesiąt uderzeń trzeinką w odkryte ciało, później następowało bicie po stopach lub kolanach; dalszym etapem był areszt, a wreszcie głodzenie. To wszystko stosowano w warunkach normalnych; jeżeli zaś chłopiec przeszedł już wszystkie te kary i mimo to—zdaniem pastora Breithaupt—jeszcze nie był w porządku z ustanowionymi przez niego przepisami, natenczas przeznaczano go do oddziału karnego.

Czem był taki oddział karny, trudno sobie wprost wyobrazić. Należący do niego chłopcy nosili stale na nogach kajdany, pracować musieli nawet w czasie rekreacji, spali na zimnej podłodze przykuci do ściany i t. d.

W sądzie, jako dowody rzeczowe, złożono niektóre narzędzia tortur. Trzeinki, kije, grube pletnie, jakich używa się do trzepania dywanów, a wreszcie gumowe węże, — oto najwyklesze środki wymierzania kary kilkunastoletnim chłopcom, którym podczas bicia kazano liczyć głośno odebrane razy. Jeżeli skazaniec płakał, odrzynał podwójną liczbę uderzeń, a po skończeniu „wymiaru sprawiedliwości“ szedł do piwnicy, gdzie mógł dowoli krzyżeć, nikt go tam bowiem nie słyszał, oprócz zezwierzęconych pomocników Breithaupta.

Jeden ze świadków, wychowaniec przytulku, kulawy Anders, opowiada, że otrzymał 71 uderzeń szpicutą. Gdy obmył sobie pod studnią rany, pastor Breithaupt kazał go znowu związać i wymierzyć dalszych 50 plag.

Po zeznaniu Graeskego, który najwięcej męczarni musiał znosić, pastor Breithaupt przyznaje się prawie do wszystkich wymyślonych przez siebie katuszy, dodaje jednak, że Graeske był szczególnie niebezpieczną figurą, już choćby z tego powodu, że był sądowo karany za zbrodnię przeciw moralności. Dlatego też przywiązywał go Breithaupt na noc łańcuchem do łóżka, w dzień zaś kazał mu pracować jedną ręką, drugą bowiem chłopiec musiał podtrzymywać dolne części ubrania, od którego podrywał mu pastor szelki i wszystkie guziki. Na noc szedł Graeske często spać do kaźni, gdzie nie było łóżka, tylko zimna kamienna podłoga, na której nie mógł się wszakże położyć, gdyż przykuwano go do ściany, tak, że sypiał w pozycji siedzącej. Rano i wieczorem otrzymywał po pięćdziesiąt uderzeń kijem lub szpicutą. To wszystko, jak również całodzienna praca w błocie, miała Graeskego—zdaniem Breithaupta—poprawić ze wszystkich wad i narowów.

Lekarze sądowi stwierdzili, iż katusze zadawane Andersowi i Graeskeemu, były niebezpieczne dla ich życia.

Inny świadek zeznał, iż bito go po gołem ciele. Otrzymywał 50 uderzeń, poczem bito go gumowym węzem po stopach, a w końcu oprawca uderzył go tym samym węzem w nos, który przez dłuższy czas przedstawiał jedną ranę. Inny znów otrzymał 50 plag za palenie papierosów. Jeszcze inny przez cztery tygodnie otrzymywał tylko chleb i wodę.

Tak wygląda w świetle rozprawy sądowej pruska kultura wychowawcza.

Nowe terytorium „gubernii chełmskiej“.

Pod tytułem powyższym znajdujemy w „Kuryerze Warszawskim“ artykuł p. Stefana Dzielwskiego, o którego rozprawach, dotyczących statystyki zaludnienia Chełmszczyzny, parokrotnie już prasa donosiła.

P. Dzielwski przypomina, że wobec uchwalonego przez komisję rozszerzenia terytorium projektowanej gubernii chełmskiej, nowy kontyngens gmin i wiosek może uleść wyłączeniu z granic Królestwa Polskiego; gminy te i wioski zawierają według szczegółowych obliczeń 104,456 ludności katolickiej i 4,082 ludności prawosławnej.

Reasumując swoje wywody, autor artykułu podaje w przybliżeniu następującą tabelę wyznaczenia ludności na terytorium gubernii chełmskiej:

katolików	467,432—52.60 proc.
prawosławnych	278,311—31.32 „
żydów	114,410—12.97 „
protestantów i innych wyzn.	28,436—3.20 „

Ogółem 885,589 głów.

„Sąd wynika—czytamy—że w przyszłej gubernii chełmskiej, przy jej „zakrąglonych“ granicach, katolicy stanowiliby 52.60 proc. ludności, prawosławni zaś 31.32 proc.“

Przesunięcie wieży.

W czasopiśmie „La Construction Moderne“ spotykamy wiadomość o przesunięciu starożytną

wieży kościelnej z XV wieku, w jednym z miast belgijskich.

Kościół ma być powiększony, trzeba więc przesunąć wieżę na odległość 10 metrów. Wysokość wieży wynosi 40 metrów, szerokość 10 metrów, waga 3 000 tonn. Zadania podjął się jedyny w Europie specjalista do tego rodzaju robot, inżynier Weiss.

W Budapeszcie przeniósł on i nadbudował pałac na wyspie Malgorzaty, przed trzema zaś laty kierował robotami przy przeniesieniu całego dworca kolejowego w Antwerpii.

Przesuwanie wspomianej wieży ma trwać 3 miesiące. Na platformie z tysiąca przeszło belek, stanie 300 żórawi o sile nośnej 20;000 kil. Wieża posuwać się będzie po szynach na walcach stalowych. Szybkość przesuwania wynosić będzie 1,5 m. na dzień; w przeciągu więc tygodnia wieża stanie na nowym miejscu, na gotowym fundamencie betonowym.

A. K.

Z PETERSBURGA.

Odpowiedzialność posłów.

W związku z pociągnięciem całego szeregu dzienników petersburskich za sprawozdanie z mowy Puriszkiwicza, mówią obecnie w kuluarach Rady państwa, iż powszechne przekonanie o nietykalności poselskiej oraz o odpowiedzialności posłów za ich mowy jest w Rosji nazbyt przesadne.

Posłowie ponoszą specjalną odpowiedzialność za przestępstwa związane z ich stanowiskiem. W konstytucji Rady państwowej powiedziano, iż departament pierwszy Rady rozstrzyga co do stawiania przed sąd zwierzchnicy członków Dumy państwowej i Rady państwa za przestępstwa, związane z ich godnością.

Istnieje też wyjaśnienie pierwszego departamentu Rady państwa w sprawie posła do pierwszej Dumy Szraga o odpowiedzialności posła za potwarz przeciw osobom prywatnym z mównicy dumskiej. Podobnie posłowie są odpowiedzialni i za mowy ogólnie występne, nawoływanie do buntu, obrazę Majestatu i t. d.

I jeśli dotychczas nie było precedensu odwołania pod sąd posła za mowę występna, to, zdaniem członków Rady państwa, czas najwyższy taki precedens utworzyć, by zapobiedz częstemu nadużywaniu wolności słowa przez mówców w Dumie państwowej.

Skoro więc w mowie Puriszkiwicza władze sądowe dopatrzyły się zbrodni przeciw art. 103, prezes zatem Rady ministrów lub też general-prokurator winni wyjednać — według opinii Rady państwa — zezwolenie Najwyższe na złożenie pierwszemu departamentowi Rady państwa wniosku w sprawie oddania takiego mówcy pod sąd.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Drogomira. Jutro Sławomira.

TEATR POPULARNY. (Konstantynowska nr. 16). Dziś występ operetki „Piękna Helena”. Początek o godzinie 8 min 30 wieczorem. Jutro „Fanatycy”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

KRONIKA.

(b) Posiedzenie komitetu rzemieślniczego, mającego opracować referaty na zjazd w Petersburgu, odbyło się wczoraj wieczorem w lokalu zgromadzenia rzeźników.

Na przewodniczącego w komitecie wybrano p. Czesława Szaniawskiego, na wice-przewodniczącego p. Henryka Schöslera, na sekretarza p. Teodora Szybilę.

Po ukonstytuowaniu się prezydium, które pozostaje do końca prac, złożył sprawozdanie p. Henryk Schösler, który specjalnie wyjeżdżał do Warszawy i był tam obecny na posiedzeniu rzemieślniczym w Towarzystwie przemysłu i handlu.

Podług relacji p. Schöslera, rzemieślnicy warszawscy jeszcze nie doszli do porozumienia, czy wysłać delegatów na zjazd lub nie.

Bez względu jednak na brak decyzji, wielu członków zgromadzeń cechowych przygotowuje

wspólnymi siłami referaty na zjazd i jak twierdzą, praca ich jest na ukończeniu. Z tego powodu p. Schösler postawił wniosek, ażeby poczekać dni parę, dopóki referaty warszawskie nie będą nadesłane do Łodzi i dopiero po przejrzeniu ich, jeżeli znajdą się jakie braki uzupełnić je. Wniosek ten zebrani przyjęli po malej dyskusji.

Na zebraniu w Warszawie, zrodził się projekt, ażeby przed wyjazdem do Petersburga, odbyć wspólną naradę rzemieślników z różnych miast Królestwa Polskiego, dla osiągnięcia jednolitości w referatach. Projekt powyższy również przyjęto jako racjonalny.

Po dyskusji nad sprawozdaniem p. Schöslera, przystąpiono do narad nad pokryciem kosztów wyjazdu i pobytu w Petersburgu i t. d.

Ogólne koszty obliczono na 850 rb. Do zebrania tej sumy upoważniono członków komitetu w liczbie 6.

Następne posiedzenie ma się odbyć dnia 27 b. m. w lokalu zgromadzenia majstrów rzeźników.

(a) Łódzki komitet giełdowy otrzymał z ministerjum handlu i przemysłu okólnik, według którego w północno-zachodniej Mongolii wyroby srebrne mogą liczyć na dobry zbył.

W roku zeszłym zorganizowało ministerjum handlu i przemysłu wyprawę handlową, którą między innymi, zaopatrzyło w kolekcję rosyjskich wyrobów srebrnych, liczącą z górą 400 sztuk. Kolekcję tę owożono po następujących miastach Mongolii: Kobdo, Ulasutaja, Urga, Kiaobta, Troickosawsk, Bijsk i pokazywano ją miejscowym firmom chińskim, które wyraziły życzenie zawiązania stosunków handlowych z fabrykantami tych wyrobów, jako tanich i starannie wykonanych. Zwrócili oni szczególną uwagę na łańcuszki z tak zwanego białego metalu, których nie mogą odróżnić od srebra, a niska cena tych łańcuszków budzi w nich podziw. Wielu kupców rosyjskich zamierza sprowadzić dla handlu takie łańcuszki.

Przy odpowiedniej organizacji tego rodzaju wyroby mogłyby zdobyć nietylko nieryzykowny rynek mongolski, lecz także rynki prowincji sińciańskiej, okręgów III, Tarbagotaj, Kuku Nor, Alaszoń, Tybet oraz sąsiadujących z Mongolią prowincji Chin. Należałoby także zwrócić uwagę na rozpowszechnienie tych przedmiotów wśród ludności buryackiej.

(a) Sprawy przemysłowe. Przedstawiciel Moskiewskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu i moskiewskiego banku handlowego poczynił starania o ogłoszenie bankructwa domu handlowego „A. A. Bakakin i S ka” przyczem wyjaśnił, że Bakakin już przed założeniem domu handlowego, był ogłoszony bankrutem, lecz gdy zadłużył się ponad swą zdolność kredytową, przepisał przedsiębiorstwo na rzecz swej ciotki, która korzystała z kredytu na własne nazwisko i wkrótce ogłoszona jej upadłość; przedtem jednak zdążyła oddać przedsiębiorstwo handlowe siostrze swojej — drugiej ciotce Bakakina, która znów zaciągnęła długi i ogłoszona jej upadłość, a do tej chwili zdążyła przepisać interes powstałemu ponownie domowi handlowemu „A. A. Bakakin i S ka” Tym sposobem suma długu wzrosła do 80,000 rb.

Sąd postanowił ogłosić upadłość domu handlowego „A. A. Bakakin i S ka” w osobie założyciela, włościanina Arkadyusza Bakakina, polecając aresztowanie go natychmiastowe.

Kuratorem masy upadłości mianowano kupca Grygoryewa.

(a) Z giełdy. Rada zjazdów przedstawicieli handlu giełdowego nadesłała zaproszenie do Łódzkiego Komitetu giełdowego na 5-ty wszechrosyjski zjazd wymienionych przedstawicieli w dniu 6 lutego r. p.

Program zjazdu obejmuje między innymi sprawy następujące: o środkach na utrzymanie giełdy kompetencji komitetów giełdowych, sądach giełdowych i meklerach przysięgłych; obmyślenie środków przeciw niewypłacalności; o wprowadzenie pożądaných zmian w ustawie stempowej; rozpatrzenie opracowanego przez radę zjazdów projektu prawa o przewozie ładunków w komunikacji wodnej; rozważenie sprawy eksportu zboża na rynki zagraniczne; o zorganizowaniu oddziałów reklamacyjnych; o zwolnieniu komitetów giełdowych od opłaty przesyłanej korespondencji pocztowej.

Na zjazd ten Komitet giełdowy postanowił wysłać swego delegata.

(a) Jarmark na drzewo. Komitet mińskiej giełdy leśnej zwrócił się do Łódzkiego komitetu giełdowego z prośbą o poinformowanie miejscowych kupców drzewem, właścicieli fabryk i przedsiębiorstw, którzy sprowadzają materiały budowlane z północno-zachodnich stron, że począwszy od 9 stycznia do 16 stycznia r. p. w Mińsku gubernialnym odbędzie się jarmark na drzewo.

Jarmark ma na celu rozwój przemysłu i handlu leśnego oraz ułatwienie pozyskania i zbytu materiałów drzewnych.

Ze wszystkich gubernii zachodnich, mińska posiada znaczne przestrzenie lasów, a Mińsk jako miasto położone na przecięciu dwóch znacznych linii dróg żelaznych, nadaje się zupełnie jako punkt jarmarczny.

Jarmark otwarty będzie w lokalu Towarzystwa gospodarstwa rolnego.

(a) Z Tow. dobroczynności. Zapowiedziane wczoraj ogólne zebranie chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności w sprawie sporu o placu małżonków Juliana i Matyldy Braune, którzy sądowo żądają zniesienia zabudowań należących do szpitala dziecięcego Anny Maryi — nie doszło do skutku z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby członków.

Następne zebranie, które będzie prawomocne, bez względu na liczbę obecnych, wyznaczono na dzień 28 b. m., o godz. 4 po południu, w gmachu przytułku dla starców i kalek.

(a) Zatwierdzone plany. Wydział budowlany przy rządzie gubernialnym piotrkowskim zatwierdził plany: Wojciecha Górskiego, na budowę dwupiętrowego domu drewnianego oraz zabudowań gospodarczych z ustępami, przy ulicy Leszno № 13; Władysława Jaworzewskiego, na budowę murowanego parterowego budynku na urządzenie kuźni, przy ulicy Karolewskiej № 31/317.

(x) Towarzystwo Krzewienia Oświaty. W najbliższej przyszłości wygłoszone będą następujące odczyty:

8 stycznia p. K. Wysznacki „O cywilizacyjnym znaczeniu węgla”; 15 stycznia dr. St. Skalski „Gruźlica i wpływ jej na życie ekonomiczne ludności”; p. M. Dominkiewicz „O człowieku kopalnym”; 29 stycznia p. G. Baumfeld „O kulturze klasycznej greków i rzymian”; 2 lutego dr. A. Pański „Alkoholizm i zbrodnia”; 5 lutego p. St. Pogorzelski „O Wyspiańskim”; 12 lutego p. K. Wysznacki „Kolumb i odkrycie Ameryki”; 19 lutego pani dr. Garlicka „Praca kobiet i dzieci”.

Odczyty te odbędą się w sali wykładowej przy ulicy Zawadzkiej № 17. Początek odczytów o godzinie 4 po południu.

(x) Towarzystwo zwolenników sportu w pierwszy dzień Bożego Narodzenia o godzinie 10 rano, w lokalu własnym przy ulicy Piotrkowskiej urządza tradycyjny „opłatek”, na który zaprasza swych członków.

(—) Dodatkowe pociągi świąteczne. Ze względu na nadchodzące święta Bożego Narodzenia i spodziewany duży ruch pasażerski, kolej warszawo-wiedenska uruchamia następujące dodatkowe pociągi:

W piątek, 23 b. m.—dodatkowy pociąg pospieszny № 5 bis do Piotrkowa, wychodzący z Warszawy o g. 2 m. 5 p. p.

W nocy z piątku na sobotę—pociąg osobowy № 19-bis, wychodzący z Warszawy o godz. 12-ej minut 5 w nocy do Częstochowy i w sobotę, dnia 24 b. m.—dodatkowy pociąg № 5 bis do Piotrkowa, wychodzący z Warszawy o g. 2 m. 5 po poł.

Na pociągi powyższe będą przyjmowani podróżni wszystkich trzech klas według taryfy normalnej.

(a) Kolej dojazdowa Łódź — Konstantynów. Według ułożonego rozkładu jazdy na świeżo otwartej linii elektrycznej wązkotorowej z Łodzi do Konstantynowa i z powrotem, kursować będą pociągi następujące:

W dni powszednie: pierwszy pociąg odchodzić będzie z Łodzi o godz. 6 m. 30 rano, w nocy zaś o godz. 12. Z Konstantynowa—pierwszy odchodzi o godz. 5 m. 40 rano, ostatni o godz. 11 m. 8.

W dni świąteczne wyrusza z Łodzi pierwszy pociąg o godz. 6 m. 30 rano, ostatni o godz. 12 w nocy. Z Konstantynowa — pierwszy o godz. 5 m. 44 rano, ostatni o godz. 11 m. 20 w nocy.

(a) **Sprawy pocztowe.** Władze wyższe zawiadomiły naczelnika centralnego oddziału pocztowo-telegraficznego w Łodzi, że od 1 maja r. p. powiększony będzie personel urzędników oraz niższej służby w głównej poczcie, mianowicie utworzone będą posady 2 urzędników czwartego, 5 urzędników piątego i 5 urzędników szóstego rzędu, 10 poczyłków i 6 woźnych.

Z dziesięciu nowomianowanych woźnych 4-ch przeznaczonych ma być do roznoszenia listów zwykłych. Ogólna jednak liczba tych ostatnich, nawet po powiększeniu, nie będzie, zdaniem kompetentnych, dostateczną na potrzeby miasta.

(—) **Przeciw zwiększaniu terminu kary.** Dumską komisya do spraw prawodawstwa kryminalnego orzekła, iż umieszczanie w celach ogólnych więźnia, skazanego na odosobnione więzienie celkowe, nie może być — w razie braku owych cel odosobnionych w żadnym razie podstawą do zwiększenia terminu kary.

(—) **Pieniądz się ściera.** Dumie państwowej złożony został wniosek ministra skarbu o przyznanie rb. 702,000 na pokrycie strat z powodu ścierania się pieniędzy srebrnych i miedzianych.

(a) **Wybory.** Wczoraj, o godzinie 11 przed południem, w synagodze przy ulicy Zachodniej № 56 rozpoczęły się wybory członków dozoru bóżnicznego na następne trzylacie (od 1911 do 1913 włącznie). Przewodniczył radca magistratu p. Mirecki, w asystencji starszego referenta magistratu p. J. Sulimierskiego.

Wybrani zostali: pp. Adolf Dobranicki, Jakób Warchiwkar, Efra Szykier, Jakób Wojdyślawski, M. Trunk i Tobiasz Biały.

(a) **Zawieszenie wypłat.** Łódzka firma, wyrabiająca chustki wełniane „Gradstein i Bibergal” zawiesiła wypłaty. Pasywa obliczają na 450 tysięcy rubli. Zaangażowanych kilku fabrykantów łódzkich.

(a) **Peśar z podpalenia.** Wczoraj o godzinie 1 m. 30 po południu na polach, należących do majątku Julianów, własności barona Juliusza Heinza, spłonęła sterta słomy wartości około 500 rubli.

Przy pożarze czynne były I oddział straży ochotniczej i straż miejska.

Ogień był dziełem zemsty 3 wyrostków, w wieku lat 13, którzy zamierzali z lasów Heinza zapatrzyć się w „cholaka”, gdy wypłoszył ich gajowy.

Pomimo poszukiwań dotąd nie znaleziono sprawców.

(b) **Požary.** Wczoraj, o godzinie 5-ej min. 50 wieczorem wezwano I i II oddziały straży ogniowej ochotniczej i straż miejską na ul. Piotrkowską № 66, gdzie w sterynie paliły się odpadki papieru. Ogień w zapadku ugaszono.

O godzinie 8 m. 25 wieczorem, zawiadomiono straż o pożarze w fabryce Goldamera przy ul. Widzewskiej № 68. Trzy oddziały straży niezwłocznie wyruszyły do ognia, który szerzył się gwałtownie nad kotłarnią. Płonienia objęły prawie cały dach nad budynkiem 40 łokci długim, a co najmniej 25 łokci szerokim — i zagrażały modelarni. Dzięki jednak energicznej akcji ratunkowej, udało się straży ograniczyć pożar i wreszcie ugasić go po 3 godzinach pracy.

Trzeba było zerwać prawie z całego dachu, gdyż pod nią był żar, a nawet prawie 3/4 dachu rozebrać. Pracę wielce utrudniała lekkość dachu i jego strona pochyłość.

Po godzinie 11 i pół wieczorem straż opuściła pogorzeliisko.

Przyczyna ognia nie wiadoma, straty są dosyć poważne, tem więcej, że praca w kotłarni przez jakiś czas musi być przerwana.

(a) **Kradzieże.** Około domu nr. 88 na ul. Piotrkowskiej Stefan Gbki skradł z kieszeni Brygidy Szczepaniak, zamieszkałej przy ulicy Rozwadowskiej nr. 13 portmonetkę, w której znajdowało się kilkanaście rubli. Za złodziejem puszczono się w pogoń i aresztowano go.

— Do kantora Lejby Wekselmana, przy ul. Widzewskiej nr. 43, dostał się za pomocą włamania Szymon Dzięgielewski i skradł kasetkę, w której znajdowało się 100 rb. gotówką oraz różne dowody. Dzięgielewskiego aresztowano.

— Pracująca u Chajma Grylaka, przy ul. Krótkiej nr. 14, jako służąca, Antonina Bożek, skradła z szafki kilka rubli oraz rozbiła skarbonek z ofiarami dla ubogich, z której wyjęła pieniądze. Antonina Bożek policja aresztowała.

(a) **Z fabryk.** W fabryce Arona Wojdyślawskiego przy ul. Pałudnowej nr. 50, tkacza w lozbie 85 porzucili wczoraj pracę. Przyczyną tego — odmowa właściciela zapłaty za czas, w którym nie pracowali.

(p) **Pogotowiec bankowe** w ciągu dnia wczorajszego pomiędzy ... wzywano do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabieniu uległy trzy osoby, z których jedną odwieziono do szpitala Aleksandra, jedną do mieszkania, jedną odesłano do Przytułku noclegowego przy ul. Cmentarnej.

— Na ulicy Aleksandrowskiej № 141 w fabryce Bulego, robotnik Tomasz Witkowski lat 19, wpadł do kadzi napełnionej gorącą wodą i oparzył całe ciało. Po dopełnieniu opatrunku na miejscu wypadku przez lekarza Pogotowia, w ciężkim stanie odwieziono go na kurację do szpitala Czerwonego Krzyża.

— Na Górnym Rynku Michał Wodnicki robotnik kolei elektrycznej lat 48, napadnięty został wczoraj wieczorem przez jakiegoś pijanego awanturnika, który uderzwszy go kijem, zadał mu ranę w głowę.

(f) **Jasełka w Chojnach.** Dorocznym zwyczajem, w teatrze chojeńskim „Julianowie”, p. Franciszek Szmigielski organizuje przedstawienia „Jasełek”, sztuki w 7 obrazach z czasów rzymskich. Udział przyjmuje 30 osób. Przedstawienia rozpoczną się w niedzielę, dnia 25 b. m. (pierwsze święto Bożego Narodzenia) i odbywać się będą przez cały karnawał, w każdą niedzielę i święto od godz. 3 po poł. Urządzane co roku, przez p. Szmigielskiego, „Jasełka” cieszyły się zawsze powodzeniem, dzięki ładnej wystawie, starannej reżyserii i dobremu wykonaniu. Przypuszczać należy, że i w tym roku organizator nie dozna zawodu, tembardziej, że „Jasełka” tegoroczne posiadają wartość sceniczną o wiele większą, niż poprzednie.

(a) **Kradzież koni.** Onegdaj w nocy, niewiadomi złościny, otruszyli dwóch psów, skradli ze stajni Ferdynanda Rympla we wsi Adamowie, gminy Bełdów parę koni z uprzężą i wozem, wartości z górą 300 rb.

(a) **Okradzenie sklepu.** Onegdaj w nocy, niewykryci dotąd złościny, za pomocą wyłamania drzwi do sklepu Jana Spajdla w Rudzie Pabianickiej, skradli różne rzeczy, wartości około 100 rb.

Loterya. Dziś, jako w 10 dniu ciągnięcia 5-ej klasy 195 loteryi klasycznej Królestwa Polskiego padły następujące główne wygrane:

2000 rb. nr. 7055, 17428.
1000 rb. nr. 5574, 10869, 15029, 17301.
400 rb. nr. 20148, 6553, 9455, 15360, 17846, 22294, 22551.
200 rb. nr. 126, 2376, 5315, 71092, 9048, 13573, 13733, 13719, 16416, 21089, 23247.

SZTUKA.

(x) **Teatr polski A. Zelwerowicza** (ul. Cegielińska № 63). Z kancelaryi teatru komunikują nam:

Repertuar świąteczny naszego teatru zapowiada:

— W niedzielę, d. 25 b. m. (pierwsze święto) o 3 po poł. po cenach popularnych „Kupiec wenecki”; o godzinie 8 ej min. 15 wieczorem po raz 1-szy „Boże Narodzenie”, misterium ludowe ze śpiewami i tańcami prof. konserwatorium krakowskiego p. Michała Swierzyńskiego.

— W poniedziałek, d. 26 (drugie święto) o 3 po poł. „Teodor i S-ka”; o 8 m. 15 wiecz. po raz drugi „Boże Narodzenie”, które dzięki nie zwykłej pięknej muzyce, opartej na motywach ludowych, barwności ła i staranności, z jaką dyrektora przystępuje do wystawienia tego widowiska świątecznego, utrzyma się niechybnie długo na repertuarze naszej sceny. „Boże Narodzenie” przez trzy z rzędu lata cieszyło się wyjątkowem powodzeniem na scenie teatru ludowego w Krakowie.

Reżyserję prowadzi p. Jaracz, częścią muzyczną kieruje p. Ozechowska. W intermedyach lalki w szopce odegrają kilka barwnych scen z „Szopki krakowskiej” (Jędreń — Mędreń, Zyd, Twardowski, Dziadusi i t. d.)

— Najbliższą premierą czwartkową, dnia 29 b. m. będzie czteroaktowa komedia obyczajowa d-ra Jakóba Kona, łodzianina, pod tyt. „Schronisko dla podlotków”; jestto cięża satyra społeczna.

— W przygotowaniu „Po nad siły” wspaniały dramat ideowy Björnsona Björnstjerna, w literackim przekładzie prof. Kasprowicza, który pracę swoją sprzedał na wyłączną własność dyr. Zelwerowicza.

„Po nad siły” otrzyma całkowicie nową, stylową wystawę.

W wykonaniu pod reżyserją p. Zelwerowicza

czy bierze udział cały personel.

(x) **Teatr popularny A. Mielewskiego** (Konstantynowska № 16). Z kancelaryi teatru komunikują nam:

— Jutro w piątek, ostatnie przedstawienie przed świętami, na którym daną będzie sztuka Andrzeja Marka p. t. „Fanatycey”.

— W pierwszy dzień świąt po poł. dałdyr. Mielewski „Zmartwychwstanie” L. hr. Tolstoja, wieczorem efektowną sztukę p. tyt. „Kmicie” H. Sienkiewicza.

— Drugi dzień w poniedziałek, po poł. „Fałszerze pieniędzy”, wodawil ze śpiewami i tańcami; wieczorem premiera, którą będzie głośny wodawil B. Buchbindera p. t. „Panna do wszystkiego” ilustrowany pięknymi i melodyjnymi śpiewami oraz tańcem „paszów”.

— Trzeci dzień t. j. we wtorek po południu wspaniała tragedia Fr. Schillera „Zbójcy”; wieczorem komedia w 4 aktach „Moja synowa” francuskich autorów Carre i Billbauda

Bilety na wszystkie trzy dni świąteczne są do nabycia w cukierni Ulrychsa, róg Zielonej i Piotrkowskiej od 10 rano do 1 po poł.; wieczorem zaś od 5 w kasie teatru popularnego; w dni przedstawień od 10 rano do końca wieczornego przedstawienia w kasie teatru.

(x) **Z salonu sztuk pięknych.** Wystawa gwiazdkowa w salonie sztuki przy ul. Dzielnej № 7 potrwa przez cały tydzień świąteczny. W sobotę salon o godz. 6 wieczorem będzie zamknięty.

W pierwszy dzień świąteczny zostanie otwartą zbiorowa wystawa znanego i zasłużonego na polu sztuki Włodzimierza Natęcza. Zbiorowe wystawy F. Lubieńskiego i H. Hirszenberga pozostaną w salonie zaledwie dni kilka.

Z WARSZAWY.

* **Przyjazd.**

Wielki Książę Konstanty Konstantynowicz przyjechał do Warszawy.

* **Nagły skon adwokata.**

Wczoraj podczas badania świadków w sprawie, w której stawał jako pełnomocnik jednej ze stron, w VII wydziale cywilnym warszawskiego Sądu Okręgowego, zmarł nagle adw. prz. Antoni Radwański.

* **Rzemieślnicy a polityka.**

W czasie pobytu w Warszawie posłów nacjonalistów tutejsze dobroczynne instytucje rosyjskie prosiły p. Bałaszowa o wszczęcie starań w Petersburgu, by tutejsze cechy rzemieślnicze wyzwały na majstrów cechowych wychowawców rosyjskich zakładów dobroczynnych rzemieślniczych. Według opinii nacjonalistów, kształcenie rzemieślników rosyjskich w Polsce posiada doniosłe znaczenie państwowe; p. Bałaszew obiecał przedsięwziąć odpowiednie kroki.

* **Monopol rybny.**

Jak wiadomo, grupa hurtowników sprzedających ryby, odłączyła się od syndykatu rybaków w bazarze Janasza i przeniósł się do Gościnnego Dworu, gdzie ma taniej sprzedawać ryby. Hurtownicy, obawiając się tej konkurencji, rozpoczęli rokowania z tą „secesją”, obiecując im rozmaite ulgi i korzyści, byle nie obniżali cen na ryby.

* **Bank handlowy warszawski.**

Obyło się nadzwyczajne ogólne zebranie akcyonaryuszów banku handlowego w Warszawie. Zgromadziło się 53 akcyonaryuszów, reprezentujących 15,029 akcji, dających prawo do 900 głosów.

Przewodniczył z wyboru prezes rady baron Leopold Kronenberg; asesorami byli pp. Badior i Hirszowski; sekretarzem — p. Wolffin.

Przewodzący przedstawił wnioski rady w przedmiocie powiększenia kapitału zakładowego banku i założenia nowych oddziałów, uzasadniając potrzebę jednego i drugiego wciąż wzrastającymi operacjami banku.

Z obszernymi uwagami, dotyczącymi wewnętrznej gospodarki banku, wystąpił p. Michał Cohn, na co dał wyjaśnienia p. Kazimierz Natanson.

Pp. Wysocki i Luxenburg popierali wnioski rady, przyczem p. L. wyraził życzenie, aby zarząd banku założył przynajmniej jeden oddział

w samej Warszawie. P. Cohn prosił o założenie oddziału w Ciechocinku. Na dezyderaty te odpowiedział bar. Kronenberg, że co do oddziału w Warszawie, to rada przyjmuje owo życzenie do wiadomości, co zaś do oddziału w Ciechocinku, to wobec zaprojektowania oddziału we Włocławku, byłoby rzeczą zbyteczną zakładanie tam oddziału.

Wreszcie zgromadzeni uchwalili powiększenie kapitału zakładowego banku do 20,000,000 rb., upoważniając radę do wypuszczenia 7 emisji akcji 250 rublowych na 8,000,000 rb., jednorazowo lub częściowo, do wyjednania odpowiednich zmian w ustawie i wreszcie do założenia 4 nowych oddziałów banku: we Włocławku, Radomiu, Kielcach i Kijowie.

Z KRÓLESTWA.

Rozstrzygnięcie konkursu. Konkurs na projekt gmachu dla Towarzystwa wzajemnego kredytu w Kielcach został rozstrzygnięty. Z nadesłanych 29 prac, na nagrodę pierwszą, wynoszącą 800 rb., przyznano p. Zbigniewowi Odrzywolskiemu z Krakowa, nagrodę drugą 400 rb., otrzymali pp.: Feliks Michalski i Zygmunt Maciejowski z Warszawy.

Komunikacja samochodowa z Krakowem. Podany szwajcarski, p. Albin Bauer, otrzymał pozwolenie na otwarcie komunikacji samochodowej między Miechowem i Krakowem przez Miechów, Słomniki i komorę Michałowicką.

Napad bandytów na kasę kolejową. Oprócz napadu dokonanego d. 20 b. m. na stacji Pabianice, komunikują nam, że w tym samym dniu dokonano takiegoż samego napadu zbrojnego na kasę z dochodem dziennym Gzichów kolei wiedeńskiej.

O godzinie 4-ej min. 35 po południu, kiedy wspomnianą kasę, wysłano pod opieką 2 urzędników, i ci przechodzili przez plant w kierunku Sosnowca i byli już pod stacją, napadło na nich dwóch uzbrojonych w rewolwery bandytów i pod groźbą śmierci kasetkę odebrali, poczem zbiegli.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności w dniu tym dochód przystanku wynosił tylko 96 rb. i taką sumę zrabowano; codziennie zaś dochód wynosi zwykle kilkaset rubli.

Z LITWY I RUSI.

Zamknięcie „Kółka literacko-artystycznego” w Wilnie. Gubernator wileński wobec tego, że mieszczące się w domu pod № 13 przy ulicy Dominikańskiej «Wileńskie kółko literacko-artystyczne» od pierwszych dni swego istnienia postępowało wbrew swej ustawie i stało się zwykłym miejscem zabaw, mającym cechę prywatnego przedsiębiorstwa i dostępnym dla wszystkich, uznał za konieczne dalszą działalność kółka zawiesić na podstawie art. 35 prawa 4 marca 1906 roku o towarzystwach i związkach.

Wystawa teatralna w Berlinie.

Berlińskie Tow. historii teatru, w skład którego wchodzi profesorowie uniwersytetu, redaktorzy, reżyserowie i aktorzy, urządziło w tym roku wystawę teatralną w halach wystawowych „am Zoo”.

Wystawa ma trwać przez 2 miesiące. Urządzenie jej wzorowało się poniekąd na wystawie muzycznej i teatralnej w Wiedniu roku 1892; jest ona jednak o wiele gorszą i szczuplejszą od swojej poprzedniczki.

W przedmowie katalogu komitet broni się przed temi zarzutami, łatwo z góry przewidzianymi, tłumacząc, że do takiego stanu rzeczy przyczynił się w znacznej części pożar wystawy w Brukseli, po którym wielu wystawców cofnęło swe przedmioty w obawie ognia.

Komitet, powołując się dalej na koszty transportu i ubezpieczenia rzeczy palnych, cytuje czterowersz Goethego o teatrze:

„Czem teatralny domek jest? — czem?

Ja to naprawdę dokładnie wiem.

Napchaj, co możesz, w ciasnej przestrzeni,
Jako podatną strawę płomieni”.

Niemalą również przeszkodą dla zupełnego

wyczerpania historycznej strony wystawy jest brak nawet w lepiej uposażonych teatrach odpowiednich bibliotek, archiwów i ubikacji do przechowywania zabytków.

Nawet jednak w tem, co było do rozporządzenia, nie wprowadzono „niemieckiego porządku” i rozszano przedmioty poszczególnych teatrów w sposób tak dowolny, że ani gość wystawowy, ani dozornąca służba nie są w stanie oryentować się według katalogu. Jest to właściwie tylko projekt wystawy teatralnej.

Tak np. obok scenicznego fortepianowego pudła bez wnętrzości, wystawiono pianole, wygrywające dla chętnych słuchaczy, co kto lubi, lub obok kostymów w bardzo szczupłej ilości i utensyliów teatralnych, widzimy kolekcję strusich piór i ptaków rajskich, dla prywatnego użytku artystek.

Zasadniczym zaś błędem i niedostatkim tego projektu wystawowego jest brak pouczającej łatwo demonstracji, po jakiej drodze szła każda gałąź ewolucji teatralnej.

Do najciekawszych rzeczy należą jedynie niektóre cenne autografy i rysunki Goethego do wystawy jego dzieł.

Są tutaj też dwa kwity Schillera na odebrane od wydawców i dyrektorów honoraryja — jeden na 12 dukatów, drugi na 50 guldenów.

Dłużej także zatrzymać się można w gabinecie lektury, gdzie księgarz Meyer zgromadził wydawnictwa teatralne. Zebrał on i wydał katalog teatralów, co jest bezsprzecznie zasługą.

A. K.

Ostatnia poczta.

— W Wiedniu w kołach polskich krążą następujące pogłoski o zmianach ministeryalnych:

Dr. Głabiński wejdzie w każdym razie do gabinetu i obejmie albo tękę handlu, albo tękę robot publicznych, albo tękę galicyjską. Szef sekcji, dr. Zaleski, syn byłego ministra, jest wymieniany jako kandydat do teki rolnictwa. Gdyby dr. Bobrzyński został ministrem oświaty, lub ministrem bez teki, to dr. Korytowski zostałby na jego miejsce namiestnikiem Galicji. Jako kandydaci do teki galicyjskiej wymieniani są jeszcze: dr. German, dr. Korytowski, dr. Kozłowski i Górski.

Prezesem Koła po ustąpieniu d-ra Głabińskiego, zostanie albo dr. Kozłowski, albo dr. Korytowski. Ze strony konserwatywnej wysuwana jest kandydatura d-ra Starzyńskiego. Podobno i p. Stapiński na serjo agituje za swym wyborem na prezesa.

— Cesarz Franciszek Józef nie uda się do Budapesztu na krótką, bo 3 dniową tylko sesję delegacyjną, zwołaną na 28 b. m. Cesarza zastąpi arcyksiążę Józef Cesarz przybędzie do Budapesztu pod koniec lutego i zabawi tam przez pierwszą połowę marca.

Po Nowym Roku sesja delegacyjna zwołana zostanie w połowie stycznia, gdyż między 12—18 stycznia odbędzie się kilka posiedzeń rady państwa. Ta sesja delegacji potrwa do pierwszych dni marca. Obrady delegacyjne odbędą się między 3—5 marca. Delegacje lutowe powezną szereg ważnych uchwał w sprawie nowych zbrojeń i reorganizacji służby wojskowej, które zadecydują o sprawności i bitności armii austro-węgierskiej.

— Dzienniki wiedeńskie skarżą się, że władze administracyjne wydalają poddanych rosyjskich z Morawskiej Ostrawy i okolicy, nie zbadawszy, czy są oni winni, czy niewinni. Jak wiadomo, wydalenia te spowodowane zostały ciągłymi mordami i napadami rabunkowymi w rejonie Morawskiej Ostrawy.

Dziennikom wiedeńskim rozchodzi się o to, że są również wydalani żydzi z Rosyi, którzy osiedlili się w tamtejszym rejonie fabrycznym bez odpowiednich papierów.

— Poseł chiński przybył do Wiednia drogą żelazną przez Syberję. Jest rzeczą charakterystyczną, że przywiózł on ze sobą żonę, co dotychczas dyplomatom chińskim było zakazane. Posłowi chińskiemu towarzyszy pięciu mandarynów, jeden tłumacz mówiący bardzo biegle po niemiecku i jeden mandaryn specjalnie do prac dziennikarskich.

— W Pradze dnia 2 stycznia rozpoczyna się

rokowania czesko-niemieckie. Pierwej projektowano, by rokowania rozpoczęły się zaraz po Bożem Narodzeniu. Skutkiem zwołania sesji delegacyjnej do Budapesztu, konferencje muszą być przełożone do stycznia.

— „Kölnische Ztg.” donosi, że rząd francuski przychylił się do żądania posła niemieckiego w Tangerze, aby Towarzystwo francuskie Casablanca (Marokko) trzymało się przy zakładaniu tamże elektrowni miejskiej praw międzynarodowych. Zachowanie się rządu francuskiego, który spełnił życzenie posła niemieckiego i wydał odpowiednie rozporządzenie tow. francuskiemu — wywołało w Niemczech dobre wrażenie.

— Jak donoszą dzienniki rzymskie, rada ministrów zajmowała się projektem reformy wyborczej, który obejmuje następujące punkty: Rozszerzenie prawa wyborczego, obowiązek wyborczy i zmiana postanowień o parlamentarnej „incompatibilitas”. Projekt przedłożony będzie dzisiaj lub jutro Izbie posłów.

— Zdaniem dzienników rzymskich, Papież ceni obecnie wysoko zalety Rampolli, który coraz większy wpływ wywiera na politykę watykańską. Także sekretarz stanu Merry del Val zasięga prawie codziennie rady Rampolli.

W kołach kościelnych sądzą, że na najbliższym konsystorzu kardynał Rampolla otrzyma publiczny dowód zaufania Papieża.

Najbliższy przyjaciel Rampolli, arcybiskup della Chiesa z Bolonii uzyska purpurę kardynalską. Arcybiskup był sekretarzem tajnym Rampolli, w czasie gdy Rampolla kierował za Leona XIII polityką Kościoła.

— W Nowym Jorku po wybuchu gazu w zakładach centralnej kolei elektrycznej opatrzili lekarze 300 osób. Wybuch wyrządził we wszystkich sąsiednich ulicach straszne spustoszenie. Około 5000 szyb wyleciało. Wiele osób siła wybuchu rzuciła o ziemię; również wiele wozów przewróciło się. W mieście zapanował popłoch. Najstraszniejsze spustoszenie sprawił wybuch w położonym naprzeciw dworca szpitalu dzieciennym. Odłamki szkła i muru wpadały do pokojów i poraniły kilkanaście dzieci. Kilkoro dzieci w niższych pokojach zostało strasznie pokaleczonych przez odłamki muru. Walące się cegły i kamienie połamały im nogi.

TELEGRAMY.

Petersburg, 21 grudnia. (P.) W sądzie handlowym ogłoszono upadłość T-wa fabr. tabaczej Saatschy i Mangubi.

— Długi wynoszą rb. 500,000, na pokrycie znajduje się rb. 140,000.

Ekaterynosław, 21 grudnia. (P.) Między stacyami Woleczjarowska a Łoskutową rozerwał się pociąg towarowy. 17 wagonów cofnęło się w pędzie i wpadło na inny pociąg towarowy.

Główny konduktor uległ złamaniu grzbietu; reszta służby obu pociągów została poszwankowana.

Odesa, 21 grudnia. (P.) Na mocy ustawy o ochronie wzmocnionej naczelnik miasta zamknął nielegalne Stowarzyszenie studenckie w domu Koganowskiego, gdzie studenci otrzymywali tanie lokale.

Odesa, 21 grudnia. (P.) Dziś zrana w audytorium chemicznem uniwersytetu wyznaczono wiec na godz. 12 w poł. Policja wezwała zgromadzonych do rozsiadania się. Studenci odmówili. Zśród tłumu studentów dano strzał. Uniwersytet otoczono.

— Wezwano silne oddziały policji i kozaków.

Temirchanszura, 21 grudnia. (P.) Sąd wojenny w sprawie o zabójstwo przez b. ucznia V kl. szkoły realnej, Asadowa, dyrektora Sibircewa, uznał, że Asadow miał wówczas lat 17, odrzucił żądanie obrony o dokonanie ekspertyzy celem wyjaśnienia niedorozwoju oskarżonego i skazał Asadowa na powieszenie, postanawiając starać się u namiestnika o złagodzenie kary.

Paryż, 21 grudnia. (P.) Briand, odpowiadając w izbie posłów na żądanie socjalistów przyjęcia z powrotem wszystkich kolejarzy, wydało nych za strajk, oświadczył, iż protestuje przeciw amnestyi ogólnej dla kolejarzy. Przyjęcie wszystkich z powrotem zadatoby ciós dyscyplinie. Jednak Briand zaręczył, że nikt nie zostanie wyda-

lony ostatecznie tylko za udział w strajku, dodał, że zachowanie porządku i dyscypliny jest niezbędne dla postępu społecznego, do którego rząd dąży. Tylko pod tym warunkiem rząd obecny może zachować władzę w swych rękach.

Jaures, odpowiadając Briandowi, starał się dowiedzieć, że państwo jest obowiązane przyjąć z powrotem wydalonych. Za przykładem państwa poszłyby i prywatne towarzystwa kolejowe. Następnie mówca wyraził zdziwienie, jakim sposobem Rotschild, który posiada większą część akcji kolei Północnej, mógł zapomnieć, że proletaryat protestował energicznie przeciw wybrykom antysemickim które wydarzyły się przed dwunastu laty.

Po przemówieniu Jauresa dyskusję zamknięto.

Briand postawił kwestję zaufania. Większością 405 głosów przeciw 90 Izba przyjęła formułę przejścia do porządku dziennego, w której wyraża zaufanie rządowi i nadzieję, iż sprawa wydalonych będzie przejrzana.

Tebryz, 21 grudnia. (P.) Urzędnicy kancelaryi general-gubernatora razem z dyrektorem kancelaryi strajkują już dzień 4, z powodu nie otrzymania pensji.

Petersburg, 22 grudnia (P.) Po zatwierdzeniu wyroku w sprawie zabójstwa szeregowca Wołkowa, w domu ludowym, Aksakowowi karę śmierci zamieniono na bezterminowe ciężkie roboty, Nikolajewowi więzienie ośmioletnie skrócono do lat 4-eh, Możajewowi zamknięcie w fortecy na 10 miesięcy zamieniono na ośmiomiesięczne więzienie.

Mikołajew, 22 grudnia (P.) Do dziś dnia z pod gruzów magazynu zbożowego wydobyto 10 trupów.

Paryż, 22 grudnia (P.) Briand przyjął Izwołskiego. Parlament będzie rozpuszczony na ferye świąteczne w samą wigilię 24 b. m. W styczniu roku p. Pichon wystąpi z deklaracją o polityce zewnętrznej.

Poznań, 21-go grudnia. (Wł.) Na cmentarzu w Swarzędzu pod Poznaniem złożono dziś do grobu zwłoki zmarłego w sobotę b. prezesa Koła polskiego w Berlinie, ś. p. Henryka Szumana. — Trumnę eksportował długoletni kolega parlamentarny zmarłego, ks. prałat Stychel, w asystencyi licznego duchowieństwa. Przemawiali ks. prałat Jażdżewski, również kolega z parlamentu zmarłego, oraz bratanek jego, ks. Szuman.

Zjazd na pogrzeb z całego W. Księstwa nader liczny.

Mysłowice, 21 grudnia. (Wł.) Bandyci, prawdopodobnie pochodzący z Królestwa, dokonali dziś zaraz po południu napadu na bank polski. Wpadliszy do sali, strzałami z rewolweru zabili buchaltera, jednakoż spłoszeni, zdolali uciec, nie dokonawszy zamierzonego rabunku. Dotychczas ich nie ujęto.

Londyn, 21 grudnia. (Wł.) Szerokie koła tujejsze interesują się żywo procesem, odbywającym się obecnie przed sądem państwowym w Lipsku, przeciw dwóm anglikom, oskarżonym o szpiegostwo w celach wojskowych.

Prokuratura niemiecka podejga przekroczenie, jakoby schwytano oskarżonych „in flagranti“, pod paragraf o zbrodni stanu (Hochverrat). Rozprawy trwają już drugi dzień. Obrona opiera się głównie na tej zasadzie, że dokumenty, plany, papiery i t. p., jakie znaleziono przy oskarżonych, nie zawierają nic nowego, a wszystko, co w papierach tych wykryto, nietylko nie jest tajemnicą, ale powszechnie znane. Wyrok spodziewany dziś wieczorem, lub jutro.

Lipsk, 21 grudnia. (Wł.) Proces, wytoczony przeciw dwóm oficerom angielskim, schwytanym przy zdejmowaniu planów na wybrzeżu morza Północnego, budzi ogólną sensację.

Oskarżeni przyznali się otwarcie, że przybyli do Niemiec w celach zbadania głębokości kanału morskigo pod Kilonią, oraz głębokości rzek przy ujściu do morza. Robili także zdjęcia fotograficzne z fortyfikacyj nadbrzeżnych, zwłaszcza wysp Helgolandu i Syltu, jako punktów najważniejszych.

Wobec podobnej otwartości i przyznania się do zamiaru, prokurator zażądał jawności dalszych rozpraw, motywując wniosek tem, że oficerowie angielscy dokonywali tego widocznie w celu zbadania terenu, na wypadek nagłego napadu floty angielskiej na niemieckie wybrzeża morza Północnego. Rzeczoznawcy orzekli, że oficerowie, jak

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę

ś. † p.

Julii z Żelazowskich

JACKIEWICZOWEJ

a w szczególności Szanownemu Duchowieństwu, akcyonariuszom Tow. akcyjnego I K. Poznański personelowi nauczycielskiemu szkoły Tow. akcyjnego I. K. Poznański, kolegom rytmownikom — składa serdecznie „Bóg zapłać“

3215

RODZINA.

tego dowodzą zabrane im dokumenty i pomiary, działali z wielką znajomością rzeczy i z nadzwyczajną systematycznością.

Z ostatniej chwili.

Lizbona, 22 grudnia. (Wł.) Z Madery nadchodzą groźne wiadomości o rozruchach, wynikłych z powodu grasującej cholery; dotychczas zmarło 3,000 osób. Cholera wzrasta. W stolicy tłum zawiadnął budynkiem rządowym i zniszczył urządzenia sanitarne dla zwalczania cholery. Wajsko strzelało ostrymi ładunkami. Tłum zmusił wojsko do ucieczki na zagłowie. W walce wielu zostało zabitych. W innych miastach przyszło także do groźnych starć. Portugalia wysłała wojsko na prowincye.

Ateny, 22 grudnia. (Wł.) Z powodu ostatniej noty mocarstw, stronnictwa na Krete usiłują się zjednoczyć w akcyi protestującej przeciwko stanowisku mocarstw. Stronnictwo Michelizokisa waha się jeszcze z przystąpieniem do koalicji.

Berlin, 22 grudnia. (Wł.) Toczący się obecnie w Lipsku proces o szpiegostwo przeciwko dwóm oficerom angielskim budzi zdawna niepamiętną sensację w całym Niemczech, zwłaszcza spokojne przyznanie się oskarżonych do całego szeregu inkryminowanych czynów szpiegowskich podnieca ogromnie opinię publiczną.

Według ogólnego przekonania do rąk władz niemieckich dostała się zaledwie część rezultatu szpiegostwa oficerów angielskich, przyczyniając Niemcom nieobliczalne w następstwach straty.

Londyn, 22 grudnia. (Wł.) Według dotychczasowych badań katastrofa w kopalni Manchester wywołana została przez eksplozyję, wskutek czego osunęły się boczne ściany i zasypały 350 górników. Z 400-tu innych górników, pracujących w drugim szybie, wielu zostało zatrutych gazami. Wentylatory przestały działać i ratunek był niemożliwy, z powodu czego wszyscy uchodzą za zgubionych. Pożar trwa jeszcze.

Wrocław, 22 grudnia. (Wł.) Podczas wczorajszego krwawego napadu na bank polski Markowskiego w Mysłowicach, wbrew pierwotnym przypuszczeniom, rabusie zabrali znaczniejszą sumę, której wysokość jeszcze nie ustalona.

Madryt, 22 grudnia. (Wł.) Wśród partji radykalnych zaznaczył się bardzo silny rozłam, przeciwieństwa doszły do granic ostatecznych; nie ma nadziei zgody. Obie partje wyrażają przypuszczenie, że w najbliższej przyszłości muszą nastąpić w Hiszpanii doniosłe wydarzenia.

Nowy Jork, 22 grudnia. (Wł.) Potwierdza się wiadomość o zwycięstwie powstańców meksykańskich. Dowódca wojsk rządowych Nawarro, nie został schwytany.

Rozmaitości.

Historja z Beethovenem. Współpracownik „Now. Wremia“, A. Stolypin (brat prezesa ministrów) opowiada ciekawą historję o pewnym policmajstrze, który zabronił wykonania na koncercie „Sonaty Kreutzerowskiej“ napisawszy na afiszu: „Tolstoja nie pozwalam“. Napis ten jednak wydał się organzatorom koncertu tak dziwnym, że go nie uwzględnili; sonata została odegrana i zyskała wielkie pochwały w prasie.

Teraz jednak — pisze dalej p. Stolypin — rozpoczęły się nieprzyjemności; gubernator wezwał do siebie prezesa klubu, który urządził koncert i groził zamknięciem klubu. Prezes wyjaśnił gubernatorowi, że chodzi tu o utwór muzyczny Beethovena, na co gubernator odpowiedział: „Beethovena nikt nie zna, a Tolstoja zna całą Rosyę“.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Artykuł pod literą „a“ pod tytułem: „Uwolnienie pomocnika komisarza IV cyrkuła“, wydrukowany w oddziale „Kronika“ w dniu 3 grudnia w gazecie „Rozwój“ proszę sprostować, albowiem nie byłem uwolniony ze służby z żadnego rozporządzenia gubernatora, które nie istnieje i ja w dalszym ciągu pozostaję na służbie.

Pomocnik komisarza
IV cyrku policyjnego
Krutewicz.

Łódź, 21 grudnia 1910

SPOSTRZEZENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i siła wiatru	Uwagi
21/XI 1 pp.	750.5	+ 2.6	84	Pn 3	Z dnia 21/XII Temperatura max. +2.7° C. min. +1.5° C. Opadu 0.0
21/XII 9 w.	752.9	+ 2.6	94	Pn 3	
22/XII 7 r.	752.6	- 0.5	100	Pd W 1	

Poszukujemy reprezentanta

dla Łodzi, posiadającego znajomość z przedsiębiorcami robót budowlanych, dla sprzedaży maszyn, liftów i t. p. niezbędnych przy robotach budowlanych. Propozycje z ofertami adresować: KIJÓW, pocztowa skrzynka 324. 3161-2

Rozkład pociągów.

Zimowy od dnia 28-go października
Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odchodzą z Łodzi: a) 12.30, b) 6.50, c) 8.20, d) 11.25, e) 2.15, f) 3.15, g) 6.10, h) 8.10.

Przychodzą do Łodzi: i) 4.30, j) 7.20, k) 9.35, l) 10.15, m) 1.25, n) 4.24, o) 5.25, p) 8.31, q) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliszka.

Odchodzą do Kalisza: o godz. 7.55, 12.20, 5.26, 6.26; do Warszawy: o godzinie 10.52, 12.11, 5.40.

Przychodzą z Kalisza: o godzinie 10.44, 11.57, 5.25, 9.35; z Warszawy o g. 12.10, 5.9, 6.18.

TEATR WIELKI.

Niedziela, 25 b. m. o g. 3 po poł.

Poniedziałek, 26 b. m., o godz. 3

po poł. i o godzinie 8 wiecz.

Wtorek, 27 b. m. o godz. 3 po poł.

„JASEŁKA“

Opera na tle historii narodzenia Chrystusa.

dana będzie przez amatorów z Kalisza na korzyść budowy kościoła św. Stanisława Kostki.

Bilety można nabywać w kancelaryi parafii św. Stanisława Kostki codziennie od godz. 9 rano do 8 wieczorem, a w dzień przedstawienia od godz. 12 w południe w kasie teatru. 3209-2

Tabela wygranych.

(Nieurzędowa).

W 9-ym dniu ciągnięcia 5 klasy 195-ej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego (w d. 21 grudnia) wylosowano następujące wygrane:

- Rb. 75,000 № 11852.
Rb. 15,000 № 13640.
Rb. 4,000 № 15234.
Rb. 2,000 № 19737.
Rb. 1,000 № 720 7375 15290 19257 20685 22280.
Rb. 400 № 901 6213 7428 7821 9354 10981 11091
12324 13399 13833 15180 16107 16591 16868 18925 19981.
Rb. 200 № 2179 2933 3019 8205 9193 9497 9869
12307 15090 17167 20929 22331.
Rb. 100 № 1708 2804 6139 7336 8250 9887 12062
13059 13149 13788 16766 15914 16823 16859 17331 18268
18327 19438 22935 22994.
Rb. 50 № 122 88 47 70 295 74 306 11 35 429 41
57 81 84 588 631 67 68 75 795 804 10 88 927 30
48 98
Rb. 10 № 52 65 84 118 60 99 214 21 79 315 48 76 89 87
409 540 59 94 621 24 43 78 81 735 66 68 832 49 97 987
92 98

- 2020 24 48 77 133 34 66 85 91 227 82 92 347 50 51
65 417 25 53 75 551 99 615 95 725 26 38 44 888 901 14
46 64
3005 20 58 98 174 217 35 60 66 97 356 88 559 654
704 17 839 59 69 919 26 87 69
4027 98 146 219 21 303 42 407 517 67 68 620 48 52
710 918 33 71 89
5011 19 34 39 72 77 78 82 93 103 9 213 15 31 38
92 320 89 41 51 59 84 401 30 84 504 21 39 623 54 75
96 705 11 41 51 71 826 35 81 91 901 28 42 63 97
6095 139 210 19 34 58 76 80 341 45 97 425 515 41
87 802 24 919 95 97 99
7023 43 148 72 235 71 99 301 92 421 67 78 96 500
78 612 44 60 779 86 829 43 901 52 71
8042 135 47 98 98 280 378 84 402 4 38 53 569 82
87 600 15 73 714 66 94 802 66 96 927 28
9094 70 178 202 62 71 92 819 25 411 30 47 66 504
99 95 638 55 78 767 80 96 814 59 966
10046 57 83 133 73 236 71 429 40 55 603 19 48 61
64 98 765 79 801 39 89 99 907 63 85
11076 168 69 91 204 19 40 317 96 401 18 54 65 527
31 42 680 81 87 760 71 828 63 79 911 98 95
12025 56 112 13 61 84 94 217 27 34 51 72 318 48
56 411 12 23 66 61 623 70 633 730 34 79 800 909 10 41
69 77 92

- 13019 86 87 118 23 62 95 99 324 69 71 409 35 58
516 31 47 64 70 607 812 15 17 47 66 946
14034 121 44 45 79 83 92 437 67 583 618 22 61 83
706 65 71 805 30 87 40 44 905 19 30 86 51 61 71
13022 103 84 94 395 321 35 58 81 90 438 60 88 529
30 34 51 631 80 783 878 918 13 85 90
10090 95 123 32 87 846 55 307 67 87 405 57 61 66
688 89 724 29 36 67 76 828 64 947 84
17033 83 123 49 50 52 76 220 25 42 308 61 402 11
17 36 51 60 63 507 49 84 622 28 55 92 705 43 73 93 96
814 20 44 93 903 8 52 78 80 88
13010 16 20 28 142 304 64 85 97 418 544 82 614 61
68 92 786
19085 73 84 129 75 91 94 276 316 20 82 85 90 435
91 559 614 700 12 19 20 24 29 97 801 43 56 93 946
20182 211 67 322 32 65 92 464 89 99 563 74 99 623
33 78 93 716 60 70 82 95 822 29 95 925 93
21005 56 62 102 215 28 41 61 309 415 47 49 88 92
579 87 646 63 85 91 705 10 809 48 50 58 88 906 44 60
84 88
22027 73 86 175 272 344 59 76 405 524 666 88 709
28 52 91 838
23023 45 68 73 218 314 484 57 72 87.

Wyborny francuski koniak Planat & Co Cognac i likier „Esparto“
Marka Fabryczna
polecenia wyłączni reprezentanci Bracia Jaroccy, Warszawa, Zgoda № 1.
Długa 66
F. Szyllera specjalny dom Fartuchów 66 Długa 66 dom własny.
Wielka świąteczna sprzedaż Fartuszków
podług ostatnich wiedeńskich modeli. Ceny przystępne. Specjalnie kolorowe. Krój bez zarzutu. Dobre szycie.

Drobne ogłoszenia.

- AAAAA) Nauczycielki, nauczyciel, freblanki bony różnej narodowości na godziny i na stałe, gospodynie, buchalterki, kasyerki — poleca biuro Ludwiskiej, Piotrkowska 92 8151-30-7
A. Meble sprzedam bardzo tanio kredens, stół, krzesła, otomanę garnitur mebli salonowy, tremo, biurko, bielizniarkę z lustrem, umywalnię, nocne stoliki, łóżka z materacami, szafa, komódę, gramofon, zegar, lampy ekran, lantyszkafty, maszyny Główna № 42 miaszk. 91, w drugim podwórzu. 8458wac3
Do sprzedania piwiarnia z biardem w samym Ryuku, dom № 1. Ozorków Cena na miejscu 8490-3-2
Do sprzedania sklep spożywczy-dystrybucyjny. Ul. Borysia 20 Zubardź. 8425-5-5
Dnia 17 grudnia zginął pies wyżeł złoty, morengowaty; 5 rubli nagrody za przyprowadzenie na ul. Młynarską nr 20 do składu antycznego. 8463-3-3
Do sprzedania nowa brzoźka ulica Przedziałana № 24. 8494-3-2
Do sprzedania zaraz sklep spożywczy i piwiarnia. Wiadomość na miejscu: Rządowska № 48 8520-3-1
Gramofon koncertowy, 40 płyt, sprzedam za bezcen Władzewska 40-6. 8516-3-2
Garderoba męska do sprzedania Cegielińska 86, codziennie od 10 z południa 8375-3-3
Introligator z polny potrzebny zaraz do tłoczenia artystycznej „Jerzy Jerasz“ Spacerowa № 34 8489-2-2
Mleczarnia, wydająca do 50 obiadów, za pół ceny do sprzedania zaraz. Zielony Rynek № 7 8533-3-1
Nauczyli ubrania męskie i państwa wiosenne za bezcen do sprzedania. Mikołajska 43 m. 1 od g. 1 do 3 i od 9 do 11 rano 8535-1
P.P. do sprzedania plac przy ulicy Słowiańskiej. Wiadomość: Słowiańska 9 m. 21. 8461-3-2
Pokój albo pokój z kuchnią potrzebny od 1 stycznia dla 1. K 8431-3-3
Pokój przy rodzinnym umiarkowany do wynajęcia, Władzewska nr. 152. Wiadomość w filii piekarniczej. 8459-3-3
Pracelnia egzystująca lat 20 do sprzedania zaraz. Spacerowa nr. 40. 8474-3-3
Potrzebny chłopiec do terminu do zakładu mechanicznego Radwańska 24. 8528-3ss1
Potrzebna panna do sklepu rzeźniczego, obciążona w tym interesie. Wiadomość Średnia 61. 8521-3-1
Potrzebna zaraz mianka. Zawadzka 7, restauracja. 8534-3-1
Pokój umiarkowany z wygodami do wynajęcia za 10 rubli. — Tanżo kredens dębowy, otomana dywanowa. Juliusza 42, I piętro front. 8531-3-1

- Piwiarnię sprzedam zaraz. Władzewska 148 8538-3-1
Przybiłkaci się proszą czytać czarny na stacyi kolei kaliszko-łódzkiej. Odebrać można ul. Senatorska № 15 Gola 8505-3-2
Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania. Ulica Lipowa № 87. 8527-3-1
Sklep spożywczy-dystrybucyjny z filią piekarską sprzedam zaraz. Komorne tanie. Grabowa 31. 8448-2-2
Sklep do sprzedania kolonialno-dystrybucyjny z powodu wyjazdu Waznera 3. 8452-3-3
Sklep kolonialny jest natychmiast do sprzedania. Benedykta № 43. 8503-3-2
Sklep spożywczo-dystrybucyjny zaraz do sprzedania. Zubardź ul. Biała 5. 8429-3cs-2
Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania z powodu choroby. Ul. Nowo-Zarawska 23. 8491-3-2
Sklep kolonialno-dystrybucyjny po „spółce“ jest do sprzedania z powodu wyjazdu Mikołajska 89. 8496-3-2
Sprzedam dwa łóżka, szafę 2 maszyny, jedną ręczną. Władzewska 145-16 8487-2-2
Wielką wyprzedaż gwiazdkową poleca Szaonowa! Publiczności F. Mikszewski, ulica Mikołajska 67. Maszynami zaopatrzylem w wielki wybór mebli tapicersko-stolarskich i galanterijnych tak nowych jak również używanych. Ceny nadzwyczaj niskie 8015-848
Zagubiono pierścionek ślubny z portmonetką. Główna i Władzewska Kto by znalazł, proszę donieść na ul. Gubernatorska nr. 33 M. Przybylski. 8525-1
Zamężła obrączka ślubna z literami „E. K. 1908“. Upraszam o odniesienie za nagrodą, ul. Piotrkowska 255 m 24 8539-2-1
Zmagie do sprzedania, Wólczańska nr 137. 8457-3-3
Złotego starego lasu sprzedam hurtowo lub detalicznie. Tanżo drzewo opałowe. Sędziwice pod Łankiem. Wiadomość: Pabianice Niemiecka dom Klauwego m 10. 8290-7-5
Zagubiono dokumenty.
Józef Bada zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Edmunda Schwartzszulea. 8522-3-1
Ukraszone paszporty, wydane na imię Johana Pola, wydany przez wójta gminy Radogoszcz, powiatu łódzkiego za nr 851. 8456-3-3
Władzewska Trzozczyńska za gubiła paszport, wydany z sieradza. 8472-3-3
Zaginęła karta od paszportu na imię Antoniego Bilskiego, wydana z fabryki Bauera. 8523-1
Zaginął paszport na imię Jana Władarczyka, wydany przez wójta gminy Wydrzyn, powiatu wiatuńskiego. 8524-3-1
Zaginął paszport na imię Bolesława Sadło, wydany z gminy Rogowa. 8536-3-1
Zaginął kwit od paszportu na imię Jana Barona, wydany z fabryki Bachtolda. 8510-3-2

- Zaginął kwit dziesięciopiętnoblowy na nr. 3916 z dn. 26 września 1904, wydany z Łódzkiej Gazetynie miejskiej na imię I. Rejticha. 8526-3-1
Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki H. Weinbergera na imię Władysława Krygiara. 8537-3-1
Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Szyllera i Bielszowskiego na imię Maryi Stefańczyk. 8532-3-1
Zaginął paszport, wydany z gm. Wiskitno, gub. piotrkowska, na imię Samuela Habermans. 8530-3-1
Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Wajcha na imię Szczepana Klucijasza 8529-3-1
Zaginęła karta od paszportu na imię Antoniego Pietrowskiego, wydana z biura budowlanego Wende i Klausz. 8540-3-1
Zaginęła karta od paszportu z fabryki Müllera Ządla na imię Pawła Henryka Zawadzkiego. 8401-3-2
Zaginął kwit od paszportu, na imię Józefa Drożdźkiewicza, wydana z fabryki Józefa Pryłaskiego. 8467-3-3
Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Karola Stelmerta na imię Łukasza Spieralskiego. 8463-3-3
Zaginął kwit od paszportu, wydany z fabryki Baka na imię Mertina Obucha. 8466-3-3
Zaginął paszport, wydany przez wójtę gminy Brójce, powiatu łódzkiego, na imię Franciszka Wojciechowskiego. 8469-3-3
Zaginął bilet od paszportu, wydany z fabryki Wilh. Szwalgera na imię Zygmunta Gintera. 8447-3-3
Zaginął paszport wydany z gminy Bartachów, gubernii kaliskiej na imię Józefa Zawłasa. 8499-3-2
Zaginął paszport na imię Bolesława Sadłowskiego, wydany z gm. Gospodarz 8497-3-2
Zaginął kwit od paszportu na imię Pawła Maccha, wydany z fabryki Wilhelma Schweigerta 8453-3-3
Zaginął paszport na imię Piotra Wallekiego, wydany z Warszawy. 8492-3-2
Zaginęła karta od paszportu wydana z fabr. Franciszka Kindermanna na imię Jana Cezarego Lewenhanna. 8505-3-2
Zaginęła karta od paszportu wydana z fabr. A. Ossara na imię Józefa Witeha. 8504-3-2
Zaginął paszport na imię Rocha Wilczaka wydany z gminy Wróblew. 8488-3-2
Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Heinzla i Kunztera, na imię Franciszka Kolasińskiego. 8512-3-2
Zaginął paszport na imię Stanisława Pałpuchowskiego, wydany z gminy Grabów, pow. łęczyckiego. 8511-3-2
Zaginął kwit od paszportu na imię Tomasz Barteckaka, wydany z fabryki Bechtolda 8509-3-2
Zaginął paszport na imię Kazimiera Głowackiej, wydany z gminy Józów. 8441-3-2

?KTO O TEM NIĘ WIE?
WIELKI PODARUNEK GWIAZDKOWY!!!
WIELKI PODARUNEK GWIAZDKOWY!!!
że najpiękniejszy i najtańszy magazyn obuwia jest u I. GOTLIBA, Łódź, Zielona 5.
Tysiące klientów nabyłem w krótkim czasie za solidne prowadzenie interesu i dobry towar.
Zawiadamiam Sz. Publiczność, że na zbliżające się święta przygotowałem wielki wybór po następ. cenach:
Filcowe ciepłe buty 8 rb. 50 kop., lakierowane buty 8 rb., szagrone buty 7 rb., męskie lakierowane kamazse 5 rb. 25 k., giemzowe 5 rb., chromowe 4 rb. 75 kop., hamburskie 4 rb. 25 kop.; damskie lakierowane kamazse 5 rb., giemzowe 4 rb. 50 kop., chromowe 4 rb., hamburskie 3 rb. 50 kop., pantofle lakierowane 3 rb. 50 kop., kaloszkwi 3 rb., a także różne dziecinne buciki i ranne pantofle — po tanich cenach.
W dowód wdzięczności daję publiczności śliczny PODARUNEK GWIAZDKOWY!
Każdy klient zostaje fotografowany i otrzymuje 2 ślicznie wykonane fotografie — bezpłatnie. 4648-6-6
Dostarczono przeszło 600 sztuk.
Silniki ropowe „Ursus“ stale i przewożne, oraz Instalacje o Gazie Ssany Specjalnej Fabryki Armaty i Motorów w Warszawie poleca wyłączny reprezentant
KAROL SOMYA, Łódź Piotrkowska 192. 14620

STAN RACHUNKOW BANKU HANDLOWEGO W ŁODZI

po dzień 17/30 listopada 1910 r.

Stan czynny:

	Łódź	Oddziały	Razem
1. Kasa gotowizna	247,199.75	184,068.14	431,267.89
2. Rachunek warunkowy w Banku Państwa	287,569.93	218,384.20	505,954.13
3. Specjalny r-nek bieżący w Banku Państwa	410,468.20	—	410,468.20
4. Skup weksli opatrzonych najmniej 2 ma podpis.	8,166,703.89	12,354,294.37	20,520,998.26
5. Papiery publiczne własne:			
a) państwowe i przez rząd poręczone	24,075.73	35,685.38	1,393,867.26
b) przez rząd nieporęczone:			
1) listy zastawne	80,028.54	305,542.63	
2) akcje i udziały	948,534.98	—	
6. Papiery publiczne kapitału zapasowego: państwowe i przez rząd poręczone	2,198,571.52	—	2,198,571.52
7. Pożyczki na zastaw:			
a) papierów państwowych	—	4,425.—	6,895.—
b) listów zastawnych i akcji	—	2,470.—	
8. Specjalne rachunki bieżące zabezpieczone:			
a) papierami państwowymi	10,714.23	88,300.33	794,976.20
b) listami zastawnymi i akcjami	251,742.54	444,219.10	
9. Korespondencja:			
I. Pozostałość na ich rachunkach (Loro)			
a) należności zabezpieczone:			
a) papierami państwowymi	—	10,224.01	11,985,370.53
b) listami zastawnymi i akcjami	180,990.36	557,963.47	
c) weksłami z 2-ma podpisami	2,373,068.95	3,249,556.84	
d) towarami	—	4,478.06	
b) należności do dyspozycji Banku	2,089,820.62	1,540,682.47	
II. Pozostałość na rachunkach Banku (Nostro)			
1. sumy do dyspozycji Banku	352,350.31	443,730.80	5,598,641.69
2. weksle do inkasa	555,000.—	207,195.64	
10. Rachunek z oddziałami Banku	5,598,641.69	—	5,598,641.69
11. Traty i weksle w zagranicznej walucie	16,242.77	47,378.99	64,121.76
12. Nieruchomości:			
w Łodzi, Warszawie, Lublinie, Radomiu i Kielcach	567,500.—	—	567,500.—
13. Weksle protestowane	1,407.28	6,626.58	8,033.86
14. Ruchomości i koszty urzędzenia	1.—	99.50	100.50
15. Sumy przechodnie	397,927.71	964,555.30	1,362,483.01
16. Wydatki bieżące	202,546.11	298,608.98	501,155.09
17. Wydatki zwrotne	1,283.47	1,840.24	3,123.71
18. Weksle inkasowe	230,069.15	343,279.49	573,348.64
	25,192,458.78	21,734,418.52	46,926,877.30

Stan bierny:

	Łódź	Oddziały	Razem
1. Kapitał zakładowy			
20,000 Akcyj I-IV Em.	5,000,000.—	—	5,000,000.—
2. Kapitał zapasowy	2,500,000.—	—	2,500,000.—
3. Kapitał zapasowy specjalny	200,000.—	—	200,000.—
4. Kapitał zapasowy dywidendowy	40,000.—	—	40,000.—
5. Rachunek zysków i strat	5,400.88	—	5,400.88
6. Niepodniesiona dywidenda	2,333.75	—	2,333.75
7. Rachunki przekazowe:			
a) za okazaniem	1,946,771.18	4,146,889.93	14,712,664.01
b) za wymówieniem	2,413,281.34	3,547,953.30	
8. Wkłady procentowe:			
a) terminowe	1,362,938.93	1,117,180.34	2,480,119.27
b) bezterminowe	175,700.—	2,150.—	
9. Korespondencja:			
a) Pozostałość na ich rachunkach (Loro)			
1. sumy należne od Banku	5,628,584.50	2,451,672.75	12,202,370.20
2. weksle do inkasa	349,750.—	198,765.73	
b) Pozostałość na rachunkach Banku (Nostro)	2,535,005.82	1,093,591.40	
10. Dług oddziałów w Centralnej Instytucji	—	5,313,216.08	5,313,216.08
11. Weksle redyskontowane w Banku Państwa	1,456,851.98	1,523,200.30	2,980,052.28
12. Procenty i prowizja	462,006.79	1,021,433.12	1,483,439.91
13. Sumy przechodnie	703,365.41	1,373,566.57	2,076,931.98
14. Zabezp. spec. R-unku bież. w Banku Państwa	410,468.20	—	410,468.20
	25,192,458.78	21,734,418.52	46,926,877.30
Depozyty na przechowaniu	9,537,285.73	11,616,301.79	21,153,587.52

Łódź, dnia 17/30 listopada 1910 r.

- Nominalna wartość akcji: Rub 250.
- Zarząd znajduje się w Łodzi.
- Miejsca i Instytucje, które uskutecznią wypłatę dywidendy:
 - Bank Handlowy w Łodzi i jego Oddziały: w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Kielcach.
 - Wołżańsko-Kamski Bank Handlowy w St. Petersburgu.

Egzystuje w Łodzi od 1882 roku. — Nagrodzona na Wystawie Hygienicznej w Warszawie 1896 r.

TANIA Sprzedaż Gwiazdkowa

w Pracowni Gorsetów
Anny Laferskiej,
Konstantynowska 10
trwać będzie 20 dni!

POLECA!
Gorsety
Hygieniczne
Zwyczajne
Do kostiumów
Trykotowe
Sportowe
Piankowe
Dla
personalek
Dla dzieci
Anti-gorsety
Pół-gorsety
„Ceinture”
Paski
Opaski
Płoty i Prosto-
trzymacze
dla uczenia
uczni i osób
dorosłych.
4616

A. SPODENKIEWICZ

Poleca
jako

najodpowiedniejsze

na

Gwiazdke Podarki

Łódź
KONSTANTYNOWSKA 26

BIELIZNĘ własnego wyrobu,
KRAWATY najnowszych deseni,
TRYKOTAŻE, RĘKAWICZKI wełniane i skórkowe,
HALKI wełniane, włóczkowe i jedwabne,
ŻABOTY i KRAWATY damskie ostatniej mody,
FARTUSZKI damskie i dzieciinne,
TOREBKI, POMPADURY, PORTMONETKI
i inne towary w specjalność moją wchodzące.

UWAGA! **Wszystko** sprze-
daje po cenach fabrycznych.

UWAGA! Gdzie spędzasz czas podczas świąt?
NA WROTNISKU

„The English Skating-Rink”, Olgińska 14.

4 seansy dziennie. — 3 wieczory sportowe.

Popisy wszechświat. szampa ona skatingu Mr A. L. Turnera z Anglii.

Niedziela, dnia 26 grudnia. Wielki wieczór sportowy Na za-
kuczeniu o godz 10^{1/2}, wieczorem tańce.

Poniedziałek, dnia 26 grudnia. Podczas 2 seansu (2^{1/2}—5 po
poł) Wyciągi dla młodzieży szkolnej z narciami w książ-
kach Podczas 4 seansu (8^{1/2}—11^{1/2} wiecz) Wyciągi o drugie
mistrzostwo jazdy z udziałem najlepszego wrotnika m. Łodzi.
Nagroda—srebrny medal.

Wtorek, dnia 27 grudnia. Podczas 4 seansu: Wielka zaba-
wa towarzyska „Hat fight” (angielski sport na kółkach.
Z poważaniem

Dyrekcya.

P. S. Dnia 7 Stycznia odbędzie się **WIELKI BAL
MASKOWY** na Wrotnisku. Początek o g 10 wiecz.

Żądacie wszędzie ostatnich nowości perfum i wód
kwiatowych:

„Alienor”, „Confidence”, „Lubiany Kwiatek”

Towarzystwa Udoskonalonej Perfumeryi

4638-3-1

A. Rallet i S-ka.

ZNANY CYRK A. DEVIGNE przy TARGOWYM RYNKU.
Dzis, dnia 22 grudnia 1910 r.

WSPANIAŁE PRZEDSTAWIENIE

z udziałem całej trupy i nowych debiutantów.

Dzisiaj pierwszy debiut

tylko na czas krótki angażowanego z **Hamburskiego parku
zwierzęcego Hagenbeka**, — **jedyne w świecie mło-
dego pogromcy KORTI**

z grupą swoich nadzwyczajnie tresowanych

Furora! 11 lwów 11 Furora!

z dwoma tygrysowanymi dogami.

Początek przedstawienia punktualnie o godz. 8^{1/2}, wiecz 3121
ANONS. Jutro **WIELKIE PRZEDSTAWIENIE**. 2-gi debiut pana
KORTI ze swymi 11 lwami.

Zalecany przez pp. lekarzy

KEFIR B. PATZEROWEJ

Łódź, Pasaż Meyera 5.

Dostawa do domów rano i po południu. 1660

TYGODNIK ILUSTROWANY

Każdy prenumerator otrzyma w roku 1911:

1) 52 zeszyty pisma, w każdym 40—50 ilustracji.

Artykuły wstępne: Kroniki B. Prusa. Dział historyczny. Poezye. Wędrowiec polski. Na dobie—chwila bieżąca. Mieszczaniny literackie. Rozrywki umysłowe (szachy, rebasy, szarady, zagadki, logogryfy, humor).

2) W dziale POWIEŚĆ I NOWELA nowe powieści:

Bolesława Prusa p. t.: **ODRODZENIE** z ilustracjami Jana Holewińskiego

Władysława Reymonta **ROK 1794** z ilustracjami Stan. Kaczor-Batowskiego. Jest to rzecz z czasów Kościuszkowskich, a bohaterem jej cały Naród.

Eugenii Żmijewskiej **MŁODZI** Będzie to utwor, pod tytułem: rzeniach lat ostatnich, a wyświetlający prądy i ideały młodego pokolenia, to jest tych, co idą, i tych, co nas zastąpią.

Cykl nowel, odznaczonych na konkursie „Tyg. Ilustrowanego“.

3) Nadzwyczajne premium „Tygodnika Ilustrowanego“ **„Sybir, wizje przeszłości“**

Album kartonów **KONSTANTEGO GORSKIEGO** na tle życia wygnańców syberyjskich.

„**SYBIR, WIZJE PRZESZŁOŚCI**“, zawierając będzie kartony: **Spotkanie, List, Pan Tadeusz w kopalniach, Ucieczka** i piękną alegoryczną rycinę tytułową. Nadzwyczajne to bezpłatne premium wyjdzie w pierwszych dniach stycznia roku 1911.

4) Miesięcznik ilustrowany, poświęcony najwybitniejszym powieściom i romansom polskim i obcym:

Ciekawe Powieści

12 dużych tomów rocznie. Każdy tom suto ilustrowany.

Ciekawe powieści pragną uprzystępnie szerokiemu ogółowi zapoznanie się z najcenniejszymi dziełami beletrystyki europejskiej.

Ciekawe Powieści, dając wybór efektownych utworów, stworzą bibliotekę książek wysoce zajmujących, o pierwszorzędnej wartości literackiej.

Ciekawe Powieści drakować będą w roku 1911:

Alfonsa Daudet'a „Straszny rok“, szereg świetnych, pełnych gorącego patriotycznego uczucia opowiadań, związanych w jedną całość, na tle francusko-pruskiej wojny z roku 1870—1771 z 20 ilustr.

Henryka Magla „Tajemnice Nalewek“, rzecz wysoce sensacyjna, a pełną aktualnego interesu, pisaną z brawurą francuską, niesłychanie barwnie i zajmująco.

Erickmana-Chatriana „Hugo Wilk“, przedziwną opowieść z życia alzackiego, owianą tęsknym arokiem przeszłości i tchnącą szczerą poezją życia ludu.

Deotymy: przesliczną stylową opowieść z życia patrycyata gdańskiego i szlachty polskiej p. t. „Panienka z okienka“.

Karola Dickensa: „Gracz czyli zegar ścienny, albo Magazyn starożytności“, porywające, pełne sentymentu dzieje młodej sieroty, wśród najbardziej efektownych obrazów życia.

Włodęgo Skiby: „Wybór pism“, a przedewszystkiem „Kwiat Samoty“ i „Siedmioletnia wojna“, niezmiernie ciekawą powieść, pełną dowcipu i humoru.

Zygmunta Kaczkowskiego: znakomite opowiadanie p. t. „Zydowscy“, z dziejów trzech powstań polskich: 1794, 1831 i 1863.

Wiktora Hugo: „Człowiek śmiechu“, dzieło potężne i wstrząsające, z promieni słońca i z mroków nocy stworzone, głębokie jak otchłań, wyniosłe, jak sięgające nieba szczyty gór. Prenumerata **Tygodnika Ilustrowanego** wraz z zeszytami albumowymi, z albumem K. Gorskiego „Sybir“ i „Ciekawymi Powieściami“ wynosi: w Warszawie: rocznie rb. 8, półrocznie rb. 4, kwart. rb. 2. Z przesyłką pocztową: kwart. 3, półrocznie 6, rocznie 12.

Wydawcy: **GEBETHNER i WOLFF.**

Redaktor: **Dr. JÓZEF WOLFF.** 4600

Administracja: Warszawa, Zgoda 12, tel. 414.

Adres filii naszej: Biuro „Promień“, Piotrkowska 81.

Pracownia „MARTY“ Gorsetów

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA № 130, parter, m. 14.

POLECA:

Gorsety wykonane według najnowszych modeli paryskich od najskromniejszych do najwytworniejszych z materiałów krajowych i zagranicznych — po cenach umiarkowanych.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem mam honor zawiadomić Sz. Kliencie, iż mój

MAGAZYN OBUWIA

został przeniesiony na ul. Dzieciną № 20. Magazyn znacznie powiększony i zaopatrzony w duży wybór gotowego obuwia z najlepszych materiałów, własnego wyrobu i podług najnowszych fasonów. Przyjmuje obstarunki, które wykonywam z wszelką akuracją. **CENY BARDZO NIZKIE!** **T. UBREŃSKI.**

MEBLE

różne wyprzedaje najtaniej żyjącym na raty. Mikołajska 23. 460-5-5

Umieblowany pokój z wygodami i elektrycznym oświetleniem — do wynajęcia za raz lub od 1-go stycznia 1911 r. Ulica Staro-Zarzewska № 64, m. 12, trzecie piętro. Tamże do sprzedania **plac** przy ul. Oficer-skiej № 8 (40x52) 4644-3-3

Do sprzedania

w Łodzi plac przy ulicy Miłsza № 52. Wiadomość w m. Piotrkowie, Aleje Aleksandrowskie 19, Kochanowicz. 3145 3 2

Akuszerka A. Treankler

Benedykta 10, przyjmuje panie na stałość, udziela porad, niezamoznym ustępstwa Dyskrecja ścisła 12-r-30

Władysław TYC korektor instrumentów rżniętych.

posiada na składzie stare skrzypce po cenach przystępnych od rubli 15-30 40 50 70 100, 200 i smyczki. Struny francuskie

Placowa Nr. 11 m 27 4400 5 6

Czy potrzebujecie **wyżymaczki?** solidnie i tanio

tylko u **M. GURINA** Nowomiejska 15.

4478-3-3 pierwsze źródło.

ODCISKI

brodawki, zgrubiałą skórę usuwa najszybciej znane i najsilniejsza **Wielkim Złotym Medalem w Paryżu**

ARAGO

ST. GORSKIEGO, Warszawa, Leszno 12. Cena 35 i 60 kop. Zadać wszędzie. Wystrzegaj się naśladowań. Zwracać uwagę na markę **Gladiator.** 2613

Dwa pokoje

pojedynczo lub razem dla inteligentnego mężczyzny do wynajęcia od 1-go stycznia. Wejście z przedpokoju, cena przystępna. Miłsza 45, m. 5, od 6-8 wiecz. 4541-3-1

Do sprzedania

3 robocze konie z chomątami, 1 wolał małozrywany, 1 rol waga na resorach. Dowiedzieć się: Mikołajska 76, u szwalcara. 3109-6-3

KTO

chce w Zgierzu kupić lub sprzedać dom, plac lub ziemię pod cegielnię lub inne potrzeby, niech się uda do pośrednika **Pawła Sarnowskiego, ul. Parczewska** № 92 11 4500-4-2

LEKCYE

języka polskiego i francuskiego dla dzieci oraz osób doświadczonej. Kursy dla cudzoziemców. **Metoda ułatwiona.** Tam też mogą się zgłaszać osoby, zaniedbane w edukacji. Ulica **Długa 83, I piętro.** 3430d

Podarki gwiazdkowe

W największym wyborze!

Dla Pań

- Skunksowe kołnierze** Rb. 29.—
- Pluszowe żakiety** Rb. 29.—
- Bluzki jedwabne** Rb. 3.90
- Halki jedwabne** Rb. 4.25
- Matinki** Rb. 1.75
- Szlafroki** Rb. 5.25

Dla Panów

- Spodnie** Rb. 2.90
- Kamizelki fantazyjne** Rb. 2.50
- Garnitury marynar.** Rb. 12.50
- Palta zimowe** Rb. 18.—

Dla dzieci

- Sukieneczki dla dziewcz.** Rb. 1.90
- Garniturki dla chłopcz.** Rb. 3.25
- Garnitury uczniowskie** Rb. 5.80

Nadzwyczaj tanio!

Podarki dla służących

- Halki alpagowe** Rb. 1.30
- Bluzki flanelowe** Rb. 1.20
- Kolnierze futrzane** Rb. 4.25
- Mufki futrzane** Rb. 2.25

Schmechel i Rosner

Łódź, Piotrkowska 100. 3211

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.
Ogólnie znana lecznica chorób zębów
lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.
 Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.
 Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).
 Reperacje i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU.**
Gabinet prywatny lekarza d-ty H. Pruss znajduje się przy lecznicy.
Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światłoleczniczy
D-rów L. Falka, Z. Gołca, i St. Jelnickiego
 Wólczańska № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych —
 placą za poradę 60 kop.
 Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11½—1½ pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano
 i od 12½ do 1½, po południu.
 Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie **pani Dr. Zand Tennenbaumowa**
 w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5½, — 6½, po południu. 1738r

Centralna klinika chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 86, tel. 14-79.
 Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. **Konsultacya bezpłatnie. Wyrwanie zęba 15 kop. Plomba 35 kop. Sztuczny ząb 65 kop. Przeróbka i reperacye sztucznych zębów 50 kop.** Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. — Przyjmują tylko skończeni lekarze dentyści. 536d165

Dr. Zofja Garlicka
 Akuszerya Chor. kobiece,
Nawrót 1 Telefon 10.14.
 do 10 rano, 4—6 po poł. 3472r

Dr. Jan Cadarski
 Akuszerya,
 choroby chirurg. i kobiece
 przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł.
Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2671

Dr. ROSENBLATT
 Choroby uszu, nosa i gardła.
PIOTRKOWSKA Nr. 35.
 Przyjmuje od 10—11 i od 5—7;
 w niedziele od 10—11. 4342

Sklep rzeźniaki

z całym urządzeniem zaraz do sprzedania, egzystujący od lat 50.
 Wiadomość: ul. Zielona № 35, u Hankiego. 3134 3 3

Urzędnik

sporządza solis na nowy **podatek podymany.** Konstantynowska № 5, m. 19. 4153

LOKAL

składający się z obszernej sali i pokojami wygodny na skład, bank i t. p. do wynajęcia od 1 lipca 1911 r. Wiadomość ulica Przejazd 8. 4143-3-2

Pijcie w święta tylko Wina „Chasta“

Wina „Chasta“
 pochodzą z własnych winnic.

Wina „Chasta“
 Czerwone
 od 40 kop. do rb. 1 kop. 25.

Wina „Chasta“
 są czyste i naturalne.

Wina „Chasta“
 Białe
 od 40 kop. do rb. 1.—

Wina „Chasta“
 odznaczają się wyborowym smakiem

Wina „Chasta“
 Deserowe
 od kop. 80 do rb. 2.—

Skład: Piotrkowska Nr. 99. 3167

JÓZEF WOLSKI

Łódź, **PIOTRKOWSKA № 3**
 (HOTEL POLSKI)
 Telefonu Nr. 11-53

Firma egzystuje od roku 1893. Filii nie posiada.

Poleca na nadchodzące święta:

Wielki wybór Win, Spirytuali krajowych i zagranicznych tylko pierwszorzędnymi firmami, oraz towarów kolonialnych i delikatesów własnego importu.

Specjalny Skład kawioru Astrachańskiego, transporty nadchodzą co drugi dzień. RYBY wędzone, konserwy rybne i owocowe.

Wyłączny Skład na Łódź i gubernię Piotrkowską naturalnych Win Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza, które pod względem wytwornego smaku nie ustępują pierwszorzędnym firmom Francuskim.
 Cenniki oddzielne gratis.

Bakalje mieszane, pierniki G. Wesego, Złotego Uła, Wróblewskiego i Mystkowskiego. Owoce świeże i suszone.

12 Marek Win Szampańskich oryginalnych.
 Koniak Boulestin i C-o z 1810 r.
 Ceny niżej wszelkiej konkurencji.

SERY: Ementhaler Roquefort, Brie, Camembert i inne.
 U w a g a. Wyborowy Ser Lifflandzki funt 30 kop. Oliwa Nicejska „Extra Vierge“ w butelkach i na funty.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych oraz niemoocy pęciowej

Dr. St. LEWKOWICZ

powrócić.
Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem wibracyjnym.
Zachodnia 33 (obok Lombar. skę.)
Przyjmuje od 9-1 i od 6-8 w. w niedziele od 9-3 Dla pań od 5-6 wiecz. 114r

Specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych

Przyjmuje od godziny 8-1-a w południe i od 4-8 wieczorem: w niedziele i święta od 9-2 w poł. 149r

Dla pań osobna poczekalnia
Dr. B. Rejt,
ulica Średnia № 5.

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE WŁOSÓW, WE NERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIEMOCY PĘCIOWE.
Ul. Południowa № 2.
Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 4-8 w. panie od 5-6 po poł. 1420-r

Dr. I. Silberstrom

Ul. Promenada 13 róg Benedykta
Choroby weneryczne (syphilis) i moczopłciowe, skóry, włosów. Usuwanie zbytecznych włosów. Przyjmuje: 8-8 1/2 r. od 12-2 ej po południu i op 4 1/2-8 w. Panie: 4 1/2-5 1/2 po poł. W niedziele: do 2-4 po oł. 241r

Dr. med. W. Kotzin

Ulica PIOTRKOWSKA 71.
Choroby serca i płuc,
przyjmuje od godz. 9 1/2-10 1/2 r. i od 4-6 pp. 2019r

Dr. B. DONCHIN

Specjalista chorób oczu
ul. Zielona Nr. 11.
Przyjmuje od 9-12 i od 4-7 pp.

Dr. Wacław Bernard

BENEDYKTA № 9.
Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych.
(9-12 r. i 4 1/2, - 7 1/2, wiecz.) 1761

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisł. Piekarski

PIOTRKOWSKA № 115
Przyjm.: od 9-10 rano i od 5-8 wiecz. kobiety od 4-5 1331-

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne
Nawrot 2
przyjmuje od 8-10 1/2, i od 6-8 Po poł., panie od 5-6. W niedziele i święta od 8-1 r. 837

Dr. A. GROSLIK

powrócić.
Zachodnia 68 przy ul. Zielona
Choroby skóry i włosów weneryczne i dróg moczowych
Przyjmuje 8 1/2-11 1/2 r. i 6-8 w. panie 5-6 wiecz.
W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 2474-r

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne
CEGIELNIANA 14.
Od g. 11-1 i 4-7 1/2 w. 761

**PIĘKNE
PODARKI GWIAZDKOWE**
od najtańszych do najdroższych
poleca
SKŁAD APTECZNY
i
PERFUMERYA
ul. Piotrkowska
№ 35
B. MÜLLER
Telefon 14-41.

ZAGRANICZNE
Hobbigant
Coty
Pinaud
Piver
Bourjois
Roger & Gallet
i wiele innych
KRAJOWE

ZAGRANICZNE
Violet
Legrand
Bayley
Atkinson
Lohse
Lentheric
i wiele innych
KRAJOWE

Wielki wybór

Ceny umiarkowane.

Cygara
Hawańskie importowane, Hambarskie, T-wa „Laferme“ obstalunkowe (liść zagraniczny), T-wa „La Habanera“.

Tytunie
Oryginalne angielskie do fajki prasowane i mieszanki, także pierwszorzędnych fabryk krajowych i rosyjskich, znane ze swej dobroci, gotowe mieszanki na papierosy.

Dla panów palaczy-amatorów
na podarki gwiazdkowe!

artykuły palarniane w niebywałym wyborze, jako to: oryginalne fajki angielskie i tureckie, wszelkiego rodzaju wiedeńskie cygarnice i papierosnice, jak również ogólnie uznane za najtrwalsze zapalniczki wiedeńskie „R. K.“ posrebrzane i niklowane,

POLECA
Skład Cygar i Papierosów
Z. Prączyńskiego
dawniej
W. MUŚNICKI I S-KA
Łódź, PIOTRKOWSKA № 69, telefonu 11-54. 3137

Dr. Leyberg

b. długoletni lekarz kliniki wiedeńskiej ordynuje jako specjal. chorób wenerycznych, pęciowych i skórnych codziennie 8-12; 5-8; panie 12-1. Niedziele i święta tylko przed obiadem. **Krótko 5.** 1489r

Dr. med. Aleksandar FABIAN

przyjmuje codziennie do g. 10-0 rano i od 4-7 po południu.
ul. Rzgowska № 3 (róg Górnego Ryнку) 2251r
Choroby nerwowe i wewnętrzne

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 1
Syphilis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych.
Przyjm. od 8-1 rano i od 8-8 w., dla pań od 4-5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746-r

Dr. I. Lipszyc

choroby dzieci.
Przyjmuje od 8-10 i od 4-6 pp.
WSCHODNIA № 45 294

Specjalista chorób włosów, skórnych (płagi i przyszcza na twarzy) i wenerycznych (syphilis)

Dr. S. SZNITKIN

SREDNIA № 2.
Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetycznym.
Przyjmuje od 8 do 2 ej po poł. i od 4 do 9 wiecz. 469r

Dr. A. S. Tenenbaum

Chor. wewnętrzne i dzieci.
(Choroby żołądka i kiszki).
Wschodnia № 49.
przyjm. od g. 8-9 r. i 3-4 1/2, pp. 3542r

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne.
UL. MIKOŁAJEWSKA № 18.
Godz. przyjęć: od g. 9-12 i od 5-7, dla pań od 4-5, w niedziele i święta od 10 do 2 ej. 1377

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ

(starszy) Telef. 17-14
Piotrkowska 103
Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjmuje od 8-11 r. od 5-8 pp. 1426r

Dr. Aronson

Akuszeria i choroby kobiece.
mieszka obecnie Pałac Majora i róg Piotrkowskiej
Godz. przyjęcia: 9-11 rano i od 5-7 pp. w niedziele 11-1 1218r

Dr. Ark. Goldberg

ul. Nawrot № 38
óg Widzewskiej. Przyjmuje codziennie od 8 1/2 do 9 1/2 rano i od 4 do 6 po poł. W niedz. i święta tylko 8 1/2-9 1/2 rano. CHOROBY DZIECI I WEWNĘTRZNE - AKUSZERYA. 1812r

Dr. H. Sadkowski

przeprowadził się na ulicę Piotrkowską 120.
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszki).
Codziennie do 9 rano i od 5 do 7-01 po poł. 2521r

Doswiadczony korepetytor przysposabia do wszystkich klas gimnazjum, oraz na świadectwa. Wiadomość Dzielna 40, m. 1 od g. 7-8. 1545

W. KOWALSKI

Zielony Rynek róg Pańskiej 35

Poleca na nadchodzące święta:

Wina Węgierskie i Francuskie różnych zagranicznych marek, Krymskie, Besarabskie, Kaukaskie, oraz Koniaki i Likieri krajowe i zagraniczne.

PIERNIKI z firm: Złotego Ula, Mystkowskiego; Towary kolonialne, Delikatesy, Bakalje mieszane. Masła śmiejkowe i solone. 4488

SKŁAD OPTYCZNO-ELEKTROTECHNICZNY

L. Grodzieński, — ŁÓDŹ —
KONSTANTYNOWSKA 7.

Poleca nowości!!!

Eufony bez tuby grające wyraźnie i niekrzykliwe. Kinematografy od rb. 2 kop. 90, latarnie magiczne od 60 kop., maszyny parowe, lokomobile od 1 rb. 50 kop., koleje parowe, elektryczne i mechaniczne od 1 rb. 50 kop. Samochody parowe i mechaniczne, Cypeliny, aeroplany latające Induktory, cewki od 2 rb. Różne zabawki od 3 kop. Latarki elektryczne od 35 kop. Lornetki od najtańszych do najdroższych. Stereoskopy, binokle, okulary. Ogromny wybór prezerywatyw dla pań i panów, pasów i t. d. Wyłączna sprzedaż EUFONÓW.

3175

Wielki wybór płyt do GRAFONÓW.

**PUDER
METAMORFOZA**
W WYBOROWYM GATUNKU

MYDŁA

WYROBY PERFUMERYJNE

Tow. **L. STOLKIND & Co** w Moskwie 4080

NA GW AZDKE!

Od redakcji „Dzwonka Częstochowskiego”.

Wszystkim prenumeratom tak tegorocznym jak i przyszłorocznym którzy zamówią „Dzwonek Częstochowski” na rok 1911, ofiarujemy do wyboru po cenie nadzwyczajnie niższej bez żadnej dopłaty za przesyłkę następujące wydawnictwa.

- 1) 100 pocztówek z nowymi koronami, z portretem Ojca św. i widoczkiem Jasnej Góry za 1 rb. 50 kop.
- 2) Bogarodzica naszą Matką dzieło ozdobione 22 ilustracjami 50 kop.
- 3) Album pamiątkowe budowy wieży Jasnogórskiej z 65 ilustracjami 35 kop.
- 4) Obrona Częstochowy obraz sceniczny 20 kop.
- 5) W szponach pruskiej hakaty z ilustracjami — 40 kop.
- 6) Przewodnik po Jasnej Górze i po Skarbcu z 77 ilustracjami 45 kop.
- 7) Książka do nabożeństwa w ozdobnej oprawie 1.50 kop.
- 8) Święta Barbara książka do nabożeństwa dla górników, oprawna w skórę 67 kop.
- 9) Z życia Adama Mickiewicza w oprawie 70 kop.
- 10) Serya kart pocztowych (24 sztuki) kolorowanych z widokami Jasnej Góry i stacji Męki Pańskiej 48 kop.
- 11) Pięć dużych obrazów kolorami wykonanych, artystycznych, a mianowicie: 1. Widok Jasnej Góry na pamiątkę koronacji Obrazu M. Boskiej 2. Matka Boska Częstochowska. 3. Kaplica z ołtarzem M. Boskiej Częstochowskiej. 4. Matka Boska Kondeńska 5. Obraz P. Jezusa w kaplicy Jasnogórskiej — za 1.25 kop. Kto zażąda wprost z redakcji „Dzwonka Częstochowskiego” wszystkich razem wyżej wymienionych rzeczy otrzyma jeszcze dodatkowo darmo sześć tomów „Skarbczyka Polskiego. Prenumerata „Dzwonka Częstochowskiego” wynosi 1 rabla kwartalnie. Redaktor i wydawca „Dzwonka Częstochowskiego” ksiądz Józef Adamezyk 4612 3 3

Na święta

Wielki wybór bonbonierek, przyborów choinkowych, czekolad i cukrów, marcepanów, mas do ciasta firmy

Riese i Piotrowski

oraz pierników z rabatem fabryk renomowanych poleca

W. BAKOWSKA

Piotrkowska 43. 4622-3 3

Niezwykła okazja

Zamiast 25 rb. tylko 3 rb. 25 kop.

Wysyłamy 15 sztuk dażeń polskich płyt „nie papierowych” 26 cent. Gigand Grand, rozmaite orkiestry, marsze, walece, polki, opery, narodowe małosros. śpiewki, chóry, ksiofony, instrumenty dete i t. d. Cena za 5 płyt tylko 3 rb. 25 kop., 10 sztuk 4 rb. 50 kop., 16 szt. 7 rb. 25 k., 20 sztuk 8 rb. 75 kop. Wysyłamy prawdziwy gramofon „Tonarm” koncertowego dużego rozmiaru, bardzo eleganckiego wyrobu z bocznym nakręcaniem (korba), membrana koncertowa, eksibisz-Tonarm, za jednym nakręcaniem można wygrać kilka dażeń płyt. Cena prawdziwego „Tonarm” i gatunku zamiast 50 rb. tylko 10 rb. 50 kop. i 12 rb. 75 k. Igielki koncertowe z angielskiej stali cena za 1000 szt. 75 kop. i 1 rb. 30 kop.

Wysyłamy niezwłocznie po otrzymaniu zamówienia bez zadatku, za zaliczeniem. — Z zamówieniami można się zwracać po polsku bezpośrednio podług adresu, który ta można wyciąć i mocno nakleić na kopercie lub na odkrytce:

Wiedeń 2/3 Austria
Unter-Regartenstrasse
B. 17-12.
JAN JAKUBOWIC

List do Austrii opłaca się 10 kop., odkrytka 4 kop. Do zamówienia od razu na 20 rb. dodaje się darmo 1000 sztuk koncert. igielek za 1 rb. 50 kop. Cło i przesyłka od gramofonu 1 rb. 78 kop., na Syberję 2 rb. 85 k. Na Syberję bez zadatku 5 rb. niewysła się. Można przysłać pocztow. lub stempłami rosyjskimi markami. 3067-3-2

Wielka Wyprzedaż Gwiazdkowa!

Oddział damski.

Damskie żakiety jedwabno-pluszowa od rb. 30 Damskie żakiety z najlepszego czarnego kastoru od rb. 18 Angielskie damskie palto od rb. 15. Piękne damskie futrzane żakiety po bardzo niskich cenach.

za gotówkę i na raty.

L. KLEINOTH
Piotrkowska 99.
3095-6-5

Pracownia Damskich
Sukien i Kostymów
„STANISŁAWY”

Przejazd 48, m. 11,
2-e piętro, wprost schodów.
Wykonuje roboty elewancko podług najświeższych żurnali. 2419

Sprzedaż Maszyn do szycia

= GRAMOFONY i PŁYTY =

z różnych fabryk,
przeważnie JANUS RECORD
na żądanie na **RATY!**

A. FRIEDMAN, ŁÓDŹ
ul. Zgierska Nr. 1.

3173 ZAKŁAD MECHANICZNY
przyjmuje reparacje po cenach umiarkowanych.

Fabryka Wyrobów Wełnianych E. Häntschel (jr.)

sprzedaje po cenach fabrycznych: KOŁDRY wełniane, SZALE, PLEDY (Kołdry dla dorosłych i dzieci), SUKNA na kostymy damskie i CHUSTKI — w wielkim wyborze i w różnych cenach. Sprzedaż detaliczna po cenach fabrycznych.

SKŁAD FABRYCZNY

Wólczańska № 19. 4151

Najtańsza SPRZEDAŻ GWIAZDKOWA S. DANCIGA

POŁUDNIOWA № 13.

Rozmaite ceraty-linoleum, dermatoidy, płaszowe kołdry, dywany, płaszowe jata-cocos i inne chodniki, wycieraczki, portyery, firanki, story, lambrekiny, wszystko w największym i najładniejszym wyborze po niebywałych cenach.

Tamże dostaje się kalosze „KOLUMB” nieślizgające się jak i PETERSBURSKIE 1-szy gatunek.

3165 4-3

NA RATY

tygodniowe lub miesięczne

każdy może od nas otrzymać po cenach fabrycznych: Oryginalne amerykańskie wyżymaczki do bielizny, Maszyny do szycia, Maszyny do gotowania „Primus”, Maszyny do mielenia mięsa, Gramofony i Płyty, Łóżka żelazne i niklowane, Materace tapicerskie i siatkowe, Umywalnie z przyborami, Nakrycie stołowe platerowane, Różne meble drewniane, Lustra, Dywany, Chodniki, Linoleum, Portyery, Kołdry, oraz różne sprzęty do domowego użytku.

GENY STAŁE M. ROSEN p. f. AMERICAN
4426 Łódź, Nawrot № 14.

PIERWSZA

Szkoła kroju i szycia Piotrkowska № 27

egzystująca od roku 1890, nagrodzona złotymi medalami i dyplomami honorowymi.

Przyjmuje uczennice codziennie od godz. 10—1 i od 3—6 po południu. Kończące kurs otrzymują dyplom cechowy lub prywatny. Jednocześnie otworzył pracownię sukien damskich, gdzie wszystko się wykonywa podług najnowszej mody po przystępnych cenach. Formy papierowe, (modele), jak: suknie, blazki i t. p. na zamówienie, oraz na składzie zawsze posiadam po cenach niskich.

Uwaga! od 1 listopada rozpoczyna się specjalny kurs wieczorowy dla klasy robotniczej, po cenach niższych od zwykłych. 2359-10-8

S. Kryńska.